САМАРҚАНД—ТОШКЕНТ

Мусобақадош икки область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари! Ўзаро социалистик мусобақа байроғини баланд кўтариб, КПСС XXII съезди ва Марказий Комитет март Пленуми қарорларини амалга ошириш учун астойдил курашайлик, коммунистик мўл-кўлчилик яратиш учун она-Ватанга янада кўпроқ ***пахта, гўшт, сут, тухум*** *ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб берайлик!*

МУСОБАҚАДОШЛАРМИЗ

ЖОНАЖОН Тошкент, гўзал Самарқанд! Республикамизнинг улкан «оқ олтин» ўлкалари! Бири-бирига устоз, бири-бирига шогирд бу икки мусобақадош область Ватан хирмонига бир миллион тоннага яқин пахта тўкади. Пахта билан бирга гўшт, сут, ёғ, маккажўхори, луб экинлари қоракўл тери, картошка, сабзавот, тамаки, мева, хуллас коммунистик мўл-кўлчилик учун зарур бўлган кўп нарса иккала область қишлоқ хўжалигида етакчи ўринни эгаллайди. Шу билан бирга ана шу қишлоқ хўжалик маҳсулотларидан юқори ҳосил кўтараётган, моддий бойликлар яратаётган азаматлар — уста пахтакорлар ва маккажўхорикорлар, донгдор механизаторлар ва қоракўлчилар, моҳир сут соғувчилар ва чорвадорлар, сабзавотчилар ва тамакичилар макони Тошкент ва Самарқанддадир.

Қишлоқ хўжалик экинларидан тобора юқори ҳосил олиб келаётган Тошкент область Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел», «Правда», Янгийўл районидаги Н. С. Хрущчев номли, «Ленинизм», Самарқанд область Каттақўрғон районидаги Н. С. Хрущчев номли, Пастдарғом районидаги «Москва», Карл Маркс. Пахтакор районидаги «Коммунизм» колхозлари ва бошқа ўнлаб хўжаликлар 30—40 центнер ва ундан ошириб ҳосил олиб келмоқдалар. Тошкентлик Турсуной Охунова, В. Тюпко, Зуҳра Комилова, Любовь Ли, самарқандлик Матлуба Назарова, Люба Зокирова, Жўра Султонов, Гулчеҳра Юсупова ва бошқа юзлаб қишлоқ хўжалигимиз машъалларини ким танимайди, дейсиз!

Илғор хўжаликлар, машъаллар тажрибасини, уларни қандай қилиб юқори ҳосил олаётганликлари, чорвачилик маҳсулдорлигини ошираётганликларини, машина билан кўп пахта териб олаётганликлари тажрибасини кенг ёйиш асосий бурчимиздир.

Биз мусобақадошлармиз, бир-биримизга кўмакдош, маслаҳатдошмиз. Социалистик мусобақамизнинг асосий мақсади — партиямиз томонидан совет халқи олдига қўйилаётган коммунизм қуришнинг улуғвор вазифаларини амалга оширишда биргалашиб, ҳамкор бўлиб кураш олиб боришдир.

«КЎКЛАМНИНГ БИР КУНИ ЙИЛГА ТАТИЙДИ». Қадрдонимиз Н. С. Хрущчев айтган бу сўзларда жуда катта маъно бор. Агар чигит экиш ишларини яхши тайёрланган ерларга ўз вақтида, сифатли қилиб ўтказиб олсак, квадратларнинг аниқ бўлишига эришсак ҳозирдан бошлаб мўл ҳосилга пухта асос солган бўламиз! Бунинг учун ернинг қадрига етиб, уни парвариш қилишимиз, ўғит солиб, ўват четларини текислаб экишга тахт қилиб қўйишимиз керак. Агар ерни силасанг, ер сени сийлайди. Ер бойлик манбаи, ерни боқсанг, у сени боқади-да! Бир қарич ҳам ортиқча ерни қолдирмайлик, энг қимматли экин пахтага кенг йўл берайлик! Ўт-далали системанинг зарарли оқибатлари областларимизда ҳам ҳалигача сақланиб қолмоқда. Маккажўхори, дуккакли экинларни кўпроқ экишга эътибор беришимиз лозим.

Бу йил Тошкент областида 140 минг гектар ерга, Самарқанд областида эса 100 минг гектар ерга режа сими тортилиб квадрат-уялаб чигит экилади. Механизация оғиримизни енгил қилади, деҳқонларни оғир қўл меҳнатидан халос этади, меҳнат унумдорлигини оширади, маҳсулотнинг таннархини тобора арзон бўлишини таъминлайди. Областларимиз ўртасидаги ўзаро социалистик мусобақада асосий эътиборни ана шу муҳим сиёсий, иқтисодий ва давлат аҳамиятига эга бўлган масалага қаратайлик! Қани ким, қайси биримиз пахтачиликни кўпроқ механизациялаштирамиз, чигитни вақтида квадрат-уялаб аниқ ва сифатли экиб оламиз ва квадратларнинг яхши униб чиқишига эришамиз, ғўзани икки томонлама сифатли ишланишини таъминлаймиз, илғор механизатор кадрларни кўпроқ тайёрлаймиз. Мусобақамизнинг муҳим шарти шу!

КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми бизнинг асосий эътиборимизни асосий бир масалага — пахтанинг ҳосилдорлигини ошириш, ҳар бир колхоз ва совхозда гектар бошига камида 25 центнердан «оқ олтин» етиштириш вазифасини қўйди. Бунинг учун барча резервлардан оқилона фойдаланиш, қолоқ хўжаликларни илғорлар даражасига кўтариш, ўрта хўжаликларни ҳам эътибордан четда қолдирмаслик керак. Шу билан бирга 40—45 центнерчилик ҳаракатини қизитиб юборишимиз лозим.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг яқиндагина ўз ишини тамомлаган иккинчи пленуми «КПСС Марказий Комитетининг март Пленумининг якунлари ва қишлоқ хўжалигига раҳбарликни яхшилаш соҳасида Ўзбекистон партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида»ги масалани муҳокама қилди. Пленум қишлоқ хўжалигига раҳбарликни янги вазифалар даражасига кўтариш, кўкламги экиш кампаниясига пухта тайёргарлик билан киришиш, қишлоқ хўжалигини юксалтиришда барча ички резервлардан кенг фойдаланиш ва бошқа масалаларни ҳар тарафлама кўриб чиқди ва амалий тадбирлар белгилади. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Пленуми томонидан белгиланган вазифаларни изчиллик билан амалга ошириш вазифамиздир.

«Қишлоқ хўжалигини янада зўр куч билан ривожлантириш, —дейилади КПСС Марказий Комитетининг Мурожаатида,— **коммунизмнинг жуда муҳим маррасидир, бу маррани биз бутун партиянинг, бутун халқнинг кучи билан, совет тузумининг бутун куч-қудрати билан эгаллашимиз лозим».**

Мусобақадош Ленин орденли икки область — Самарқанд ва Тошкент область меҳнаткашлари қишлоқ хўжалигини кескин ривожлантиришда бутун куч ва ғайратларини, талант ва қобилиятларини, ақл-идрок ва қалбларининг ҳароратини партиямиз томонидан қўйилган ана шу умумхалқ вазифасини ҳал этишга сарфлайдилар.

Орденли икки область ўртасидаги мусобақада ютқизганлар бўлмайди. Бу мусобақада меҳнат ғалаба қилади, дўстлигимиз, ҳамкорлигимиз мустаҳкамланади, умумий юксалишга эришамиз.

Тошкент ва Самарқанд областининг меҳнаткашлари! Келинг қўлни-қўлга бериб, социалистик мусобақа байроғини баланд кўтариб, коммунистик мўл-кўлчилик учун, партиямиз буюк Программасини амалга ошириш учун курашайлик!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 65 (2098). | 31 март, шанба, 1962 йил. | Баҳоси 2 тийин.

ПАХТА ҲАМ, ГЎШТ ҲАМ

Қ. РАШИДОВ,
1-«Боёвут» совхозининг директори

<>

Совхозимиз ишчилари ана шу шиор остида меҳнат қилмоқдалар. Аввало пахтачилик соҳасидаги ишларимиздан гапириб берай. Кейинги тўрт йил ичида совхозимизда гектаридан олинган пахта ҳосили 11 центнерданга кўпайди. Ўтган йили гектаридан 29 центнердан ҳосил олинди.

Ҳосилдорликни ошириш соҳасида қўлга киритаётган ютуқларимизнинг сири шундаки, ҳар йили ҳам ерни экишга сифатли тайёрлаймиз. Энг муҳими шароитга қараб схема танлаймиз ва гектарларда кўчатларнинг тўлиқ бўлиши учун курашамиз. Катта-катта майдонлар машина теримига ажратилади. Машина теримидан яхши фойдаланганлигимиз туфайли ҳосил барвақт йиғиб-териб олинади, натижада пахта майдонлари ҳосилдан эрта бўшайди. Бу шудгорлашни ўз вақтида ўтказиб, келгуси ҳосилга яхши замин ҳозирлаш имкониятини беради.

Яна энг муҳими шуки, бизда кўпчилик звеноларга тракторчилар бошчилик қилади. Уларнинг ўзлари чигит экишади кўчат тўлалиги учун ўзлари жавоб беришади.

Бу йилги ишларимиз тўғрисида шуни айтиш керакки, пахта майдонимиз бултургига нисбатан 400 гектарга кенгайтирилди. Давлатга 15200 тонна ёки ўтган йилдагидан 1200 тонна кўп пахта етказиб берамиз. Т. Абдалиев, М. Холмўминов, А. Мирхолиқов, Ш. Бозорова ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадалар қирқ беш центнерчилар ҳаракатини бошлаб юбордилар. Совхозимиз коллективи етти йилликнинг тўртинчи йилида давлатга ҳар гектар ердан 32 центнердан ҳосил топширади. Сўзимизнинг уддасидан чиқиш учун ҳамма чораларни кўрамиз. Бу йил 4800 гектар ерга чигит 60х45 схемаси билан экилади. Бу ҳар гектар ерда кам деганда 95—100 минг туп кўчат сақлаб қолиш имкониятини беради. Атиги 700 гектар ердагина 60х60 схемаси билан чигит экамиз. Экишда уяларга аниқ уруғ ташлайдиган сеялкалардан кенг фойдаланамиз. Механизаторларимиз техника ремонтини тўла тугаллаб қўйганлар. Экиш агрегатларининг экипажларидан 320 киши ўқитилиб, шай ҳолда турибди.

Энди хўжаликнинг бошқа соҳасини юксалтириш йўлида олиб бораётган ишларимиз тўғрисида гапирайлик. Ҳаммамизга маълумки, пахтакор республикалар вакилларининг Тошкентда бўлиб ўтган зонал кенгашида ўртоқ Н. С. Хрущчев ўз сўзида пахта билан бирга чорвачиликни ҳам кескин ривожлантириш зарурлигини уқдириб ўтди. КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларида ҳам бу соҳадаги вазифалар конкрет белгилаб берилди.

Булардан энг муҳими шуки, биз экин майдонларимизнинг структурасини қайта кўриб чиқиб, уни ем-хашак етиштиришни кўпайтиришга қараб ўзгартирдик. Ҳисоблаб кўрсак 2179 гектар ерда беда, атиги 407 гектар ерда маккажўхори ўстирилган. Ўз-ўзидан маълумки, экин майдонларининг структураси бундайлигича қолаверса ем-хашак етиштиришни кўпайтириб бўлмайди. Шунинг учун бу йил беда майдони камайтирилди 1408 гектар ерга маккажўхори экилади. Шундан 400 гектари дон учун ўстирилади. Қолганлари силос учун. Ҳаммаси бўлиб 20 минг тонна силос бостирамиз, ҳар гектаридан 450—500 центнердан кўк поя оламиз. Бундан ташқари 20 гектар ерга лавлаги экилди. Мана шуларнинг ҳаммаси бу йил бизга ҳайдаладиган ерларнинг ҳар юз гектари ҳисобига 48 центнердан сўйилган вазнда гўшт етиштириш имкониятини беради.

Гўшт етиштиришни кўпайтиришда қорамолчилик, қўйчилик билан бирга чўчқачилик ҳам салмоқли ўрин эгаллайди. Бу йил чўчқачилик ҳисобига давлатга 100 тонна гўшт сотамиз.

Паррандачилик ҳам яхши йўлга қўйилмоқда. Ўтган йили ўрдакчилик фермаси ташкил қилган эдик. Ҳозир 5000 бош ўрдак боқилмоқда. Яна 35 минг ўрдак сотиб оламиз. Шундай қилиб чорвачилик йилдан-йилга ривожлана боради. 1964 йилга бориб ҳар юз гектар ҳайдаладиган ер ҳисобига 75 центнердан гўшт етиштириш вазифасини бажарамиз.

Чорвачилик соҳасидаги йилимизнинг дастлабки якуни ёмон бўлмади. Давлатга 100 тонна гўшт сотиш квартал планини 17 мартда бажарганмиз.

Имкониятларимиз чексиз, вазифаларимиз ҳам аниқланган ва бажарилиши мумкин. Совхозимиз пахтакорлари КПСС МК март Пленуми ва Ўзбекистон КП МК иккинчи пленуми қарорларидан илҳомланиб, хўжаликни комплекс ривожлантириш учун тинмай курашадилар.

Саодат ГУЛАҲМЕДОВА:
— Механизация инсониннг дўсти, деҳқоннинг оғирини енгил қилади. Келинг, ҳосилдорликни ошириш мақсадимиз экан, механизацияга кенг йўл берайлик.

ИККИ ОБЛАСТЬ МАЖБУРИЯТЛАРИ

ТОШКЕНТ

Гектар бошига 23 центнердан пахта етиштирилиб, давлатга 503 минг тонна пахта сотилади. 1962 йилда гўшт етиштириш 31 минг тоннага, сут етиштириш 215 минг тоннага, тухум етиштириш 136 миллион донага, етказилади. Чорва моллари учун 800 минг тонна силос бостирилади. Картошка етиштириш 153,3 минг тонна, сабзавот етиштириш 232 минг тонна, полиз экинлари маҳсулотлари етиштириш 164,3 минг тонна, мева ва узум етиштириш 85 минг тоннага етказилади. Давлатга 1260 тонна пилла сотилади. 230 минг тонна каноп пояси ва 1600 тонна каноп уруғи етиштирилиб, давлатга сотилади. Боғ ва токзорлар кенгайтирилади.

САМАРҚАНД

Ҳар гектар ердан 21,6 центнер пахта етиштирилади ва давлатга 405 минг тонна пахта сотилади. Гўшт етиштириш (сўйилган вазнда) 36,6 минг тоннага, сут етиштириш 180 минг тоннага, тухум етиштириш 94 миллион донага етказилади. Чорва моллари учун 670 минг тонна силос бостирилади. Картошка етиштириш 44 минг тоннага, сабзавот етиштириш 98 минг тоннага, полиз экинлари маҳсулоти етиштириш 82 минг тоннага, мева ва узум етиштириш 92 минг тоннага етказилади. Боғ ва токзорлар кенгайтирилади. Давлатга 1705 тонна пилла сотилади. 4,8 минг тонна юқори сифатли тамаки етиштирилиб, давлатга сотилади.

Жўра СУЛТОНОВ:
— Чўчқачилик гўшт етиштиришнинг энг сермаҳсул соҳаси, ҳар бир хўжаликда чўчқачиликни ривожлантиришга катта эътибор берайлик.

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ЛЕНИН ЙЎЛИ

ЎЗБЕКИСТОН КП САМАРҚАНД ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«ЛЕНИН ЮЛЫ» — ОРГАН САМАРКАНДСКОГО ОБКОМА, ГОРКОМА КП УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ

«Ленин йўли» ва «Тошкент ҳақиқати» газеталарининг қўшма сони.

„Дала маликаси“—қадрдон экин

В. ДАВЛЯТЯН,
Самарқанд районидаги Карл Маркс номли колхоз агрономи

<>

Маккажўхори колхозимиз деҳқонларига қадрдон экин. Чунки бизда у азалдан озми-кўпми майдонга экиб келинади. Партиямиз томонидан маккажўхорини чорва моллари учун асосий озуқа экини сифатида экиш тавсия қилинганидан кейин жайдари маккажўхори уруғи экишнинг фойдаси кам эканлиги маълум бўлди, чунки у камҳосилли эди. Хўжаликлар учун маккажўхорининг серҳосил навларини экиш ҳосилдорликни оширишда жуда катта аҳамиятга эгадир. Колхозимиз маккажўхорикорлари бир неча йилдан бери область хўжаликларига «дала маликаси»нинг серҳосил гибрид уруғини етиштириб беришдек шарафли вазифани адо этмоқдалар.

«Дала маликаси»нинг ишлови агротехника қоидалари асосида олиб борилса, унинг поясидан ҳам, шунингдек донидан ҳам истаганча юқори ҳосил етиштириш мумкинлигини тажрибада кўраяпмиз. Ўтган йил 200 гектар маккажўхори майдонининг ҳар гектаридан ўрта ҳисобда 55 центнердан «ВИР-156» навли уруғлик дони йиғиштириб олиб, давлатга сотдик. Бир центнер маккажўхори донининг таннархи 4 сўм 36 тийинга тўғри келди.

Пешқадам бригада ва звенолар парваришнинг ҳамма циклларини агротехника қоидаларига қаттиқ амал қилган ҳолда олиб борганликлари туфайли рекорд ҳосил етиштиришга муваффақ бўлдилар. Коммунист Зувайд Ҳайдаров бошлиқ бригада аъзолари 80 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 63 центнердан, шу бригаданинг коммунист ўртоқ Барот Обидов бошлиқ звеноси маккажўхорикорлари эса 21 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 78 центнердан дон олдилар, Звенода бир центнер маккажўхори донининг таннархи 2 сўм 80 тийинга тушди.

Қимматли экин—маккажўхоридан мўл ҳосил етиштиришда область бўйича машъал хўжаликлардан бўлиб қолаётганлиги колхозимиз маккажўхорикорларининг ғайратига-ғайрат қўшаяпти. Биз ўз тажрибамизни бошқалар билан ўртоқлашиб турибмиз. Колхозимизда яқинда область хўжаликларидаги маккажўхорикорлик бригадалари бошлиқларининг қисқа муддатли курслари ташкил этилди. Курс тингловчилари билан илғор маккажўхорикорларимиз амалий машғулотлар ўтказдилар, «дала маликаси»дан қандай қилиб мўл ҳосил етиштираётганликлари ҳақида сўзлаб бердилар.

Етти йилликнинг тўртинчи йили режалари ҳар қачонгидан ҳам катта. Биз бу йил 200 гектар майдоннинг ҳар гектаридан камида 60 центнердан маккажўхори дони етиштириб, давлатга сотишни планлаштирганмиз. Маккажўхори далаларининг ҳаммаси кузда сифатли шудгор қилиб қўйилган эди. Шудгор олдидан ҳар гектар ерга 300 килограммдан суперфосфат солинган ерлар кўпчиб ётибди.

КПСС Марказий Комитети март Пленумининг тарихий ҳужжатлари колхозимиз маккажўхорикорларини янада фидокорона меҳнат қилишга отлантириб юборди. Асли зўр экин бўлган маккажўхори жуда кўп ўғитни талаб қилади. Шунинг учун ҳам биз ҳар гектарига 25 тоннадан гўнгни чиритиб солиш пайида бўлаяпмиз. Маккажўхори ерларига гўнг жамғариш учун 3 автомашина, 9 от-арава ажратилган, улардан унумли фойдаланилмоқда. Ҳозиргача тўпланган маҳаллий ўғит ҳар гектарига 9—10 тоннаданга етади. Квадрат-уялаб экадиган 4 та «СКГК-6» сеялкаси ремонтдан чиқарилиб экишга тахт қилиб қўйилди.

Биз етиштириб келаётган «ВИР—156» навли маккажўхори жуда серҳосил нав. Аммо, тажриба «Днепропетровский — 200» нави унга қараганда ҳам янада афзалроқ эканлигини кўрсатди. Биз бу йил биринчи марта 10 гектар ерга ана шу нав уруғдан экамиз.

Пленум қарорларини изчиллик билан амалга ошириш ишига муносиб ҳисса қўшиш учун курашга отланган колхозимиз маккажўхорикорлари бу йил давлатга ҳарқачонгидан ҳам кўп, сифатли маккажўхори уруғи етиштириб берадилар, колхоз чорвасининг маккажўхори силосига бўлган эҳтиёжини тўла қондирадилар.

СУТ БУЛОҒИ

Анастасия ЧУДНАЯ,
республика чорвачилик илмий-текшириш институти «Красний водопад» тажриба станциясининг сут соғувчиси

<>

«Тандем» — сут соғишнинг энг прогрессив усули экан. Буни мен ўз тажрибамда синаб кўрдим. Илгари сигирларимни қўлда ва кўчма аппаратда соғардим. 1960 йилда фермамизда «тандем» установкаси қурилди. Шундан кейин мен бир йўла 60 бош сигирни соғадиган бўлдим. Бундай қарасам иш осон кўчаяпти. Ҳамма сигирларни узоғи билан бир-бир ярим соат ичида соғиб улгурдим. Шу таҳлитда бир ярим ой ишлаганимдан сўнг менга фермадаги 157 сигирнинг ҳаммасини биркитиб беришларини илтимос қилдим.

Шундай қилиб илгариги тўққиз сут соғувчининг ўрнига бир ўзим 157 бош сигирни соғиб ола бошладим. Дастлабки кезларда бунча кўп сигирни соғиш анча оғир бўлди. Орадан 2-3 ой ўтар-ўтмас мен 157 бош сигирни 150 минут давомида бемалол соғиб улгурадиган бўлдим.

1961 йил бутун совет кишилари қатори менинг ҳаётимда ҳам қувончли йил бўлди. Бутун йил давомида сигирларимдан 490 тонна, бошқача қилиб айтганда ҳар бир сигирдан 3000 литрдан анча ошириб сут соғиб олдим. Бир центнер сутнинг таннархи бир сўм 35 тийинга тўғри келди.

Менинг бу йилги аҳдим яна ҳам юксак. Она-Ватанга 600 тонна сут етказиб беришга қатъий аҳд қилганман. Ҳозирга қадар соғиб олган сутим 100 тоннага яқинлашиб қолди.

Мен ўз тажрибаларимни ўртоқлашишни жуда яхши кўраман. Бизнинг фермамиз базасида очилган илғор тажриба мактабида таълим олаётган сут соғувчиларга ўз тажрибаларимни жон-дилим билан сўзлаб бераяпман. Ҳозирга қадар бу мактабда республикамизнинг турли чеккаларидан келган 40 дан ортиқ сут соғувчи таълим олиб қайтди. Шу кунларда Андижон ва Бухоро областидан келган сут соғувчилар менинг тажрибамни қунт билан ўрганишаяпти.

Сут соғиш ишларини комплекс механизациялаштиришнинг истиқболи порлоқ. Республикамизнинг ҳамма хўжаликларидаги барча сигирлар «тандем» ва «арча» усулларида соғиладиган вақт ҳам узоқ эмас.

Биримиз-биримизга дўсту, мададкор бўлиб,

Областларимиз ўртасидаги ўзаро социалистик мусобақада ютқазганлар бўлмайди:

Қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш — коммунистик қурилишнинг энг асосий, кечиктириб бўлмайдиган ва айни замонда қийин вазифаларидан биридир. Қишлоқ хўжалигининг ривожланиш даражаси халқнинг фаровонлигини, мамлакатнинг коммунистик маъмурчилик йўлидан илгарилаб боришини кўп жиҳатдан белгилаб беради. Мана шунинг учун қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш, озиқ-овқат маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш бутун партиянинг иши, бутун халқнинг иши бўлиб қолмоғи керак.

(КПСС МК март Пленуми қароридан).

МЕХАНИЗАЦИЯ— ЖОННИНГ ҲУЗУРИ

Ж. ХУДОЙБЕРДИЕВ,
Пахтакор районидаги «Коммунизм» колхози партия ташкилотининг секретари.

<>

Сўнгги йилларнинг тажрибаси колхозимиз деҳқонларининг ишлаб чиқаришга механизацияни кенг, дадил жорий этиб, тўғри иш қилганликларини кўрсатди. 1961 йилда бир центнер пахтанинг таннархи 1951 йилдагига нисбатан икки баравар пасайди. Ҳар йили йиғим-теримда машинадан яхши фойдаланаётганлигимиз туфайли эски пул ҳисоби билан 2,5—3 миллион сўм тежаб қолиняпти. Пахтакорларимиз, хусусан хотин-қизлар қуёшнинг иссиғида, куз ва қишнинг изғирин, қорбўронли, аёзли кунларида тинкани қуритадиган бир талай оғир меҳнатдан абадий қутилдилар.

Механизациянинг яна бир шарофати шундаки, колхозчиларнинг даромади ошди, бўлинмас фондимиз кўпайди. Ҳозир колхозимиздаги машина-ускуналар янги пул билан ҳисоблаганда. қарийб 1 миллион сўмликни ташкил этади.

КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми қарорлари пахтакор ва чорвадорларимизнинг қадрдон дўсти, доно маслаҳатчиси Никита Сергеевич Хрушчевнинг қалбга илҳом, билакка куч берувчи ёрқин доклади комплекс механизациялашган колхозимиз меҳнат аҳлини ҳам беҳад қувонтирди, янги муваффақиятларга руҳлантирди. Партия қўйган вазифаларни шараф билан ҳал этишга киришиб, бу йил 5.300 тонна «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини олдик. Бу гектар бошига 26 центнер ҳосил демакдир. Звено принципини тикладик. Колхозимизда 76 звено бор. Буларнинг тенг ярмига механизаторлар бошчилик қилишади. Кўпгина бригада ва звенолар гектарига 35—40 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олганлар. Бундан ташқари 250 гектар майдонга маккажўхори, 50 гектар ерга қанд лавлаги, 30 гектар ерга нўхат экамиз.

Экин экиладиган ерлар вақтида тайёрлаб қўйилган. Айни пайтда маккажўхори экишни тугаллаб ҳам қўйдик. Даладаги ўғитимиз қўшимча озуқа беришга етарли. Бунчалик ишни қандай қилиб уддаладингиз, деган савол туғилиши мумкин. Шунда биз: механизация таянчимиз бўлди, деб жавоб қайтарамиз.

Колхозимизда қишлоқ хўжалик техникасининг бутун хиллари бор. Уларнинг ҳаммаси сифатли ремонт қилиб қўйилган, ишлатиш учун шай. Техникани кўз қорачиғидай асраяпмиз. Трактор, пахта териш машиналари, бошқа ускуналар учун махсус айвонлар қурганлар. Ҳар бир машина тегишли кишига бириктилган.

Маълумки, техника — жонсиз нарса. Шу учун ҳам комплекс механизация билан иш қураман, деган хўжалик энг аввал моҳир кадрларга эга бўлиши керак. Бу масала колхоз правлениеси ва партия ташкилотининг диққат марказида турибди. Биз колхозда махсус курс очиб, бутун техникани икки сменада ишлатадиган кадрлар тайёрладик. Хўжалигимизда 370 механизатор бор. Улардан Ботир Каримов, Сафар Тилавов, Ёқуб Утаев, Холиёр Бобомуродов, Сайфи Баракаев, Улжон Бобомуродова, Муҳаррам Пардаевалар астойдил меҳнат қилаётганликлари туфайли деҳқонларнинг иззат-ҳурматига сазовор бўлдилар.

Ҳа, ҳақ гап шу: механизация жоннинг ҳузури, ҳосилнинг калити экан.

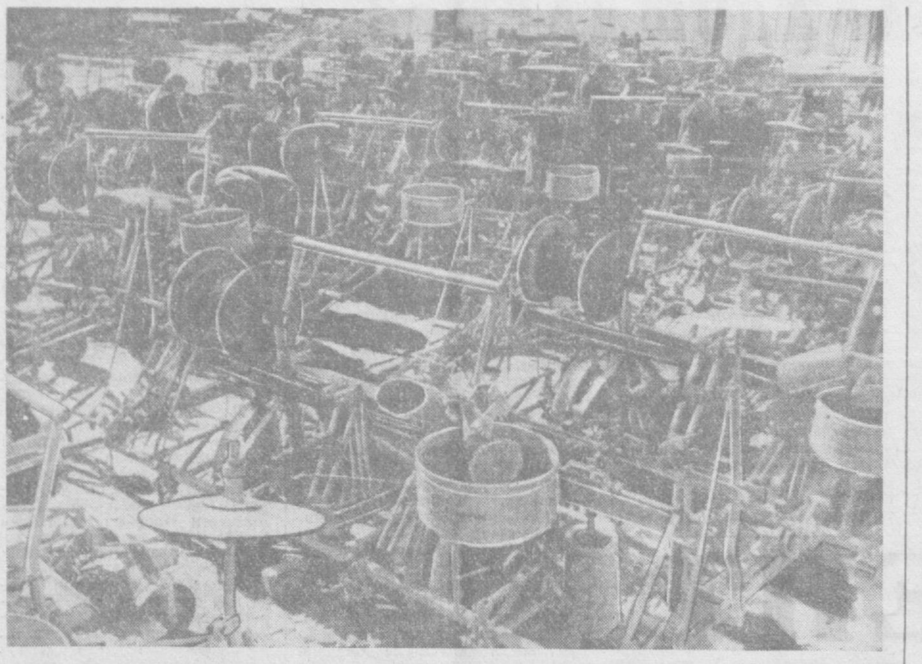

«Узбексельмаш» заводининг 4-цехи коллективи қишлоқ хўжалик меҳнаткашларига кўплаб сеялкалар тайёрлаб бераётир. Шу йилнинг февраль ойидаёқ колхоз ва совхозларга 580 та сеялка жўнатилди. Шу кунларда цех коллективи яна ҳам зўр ғайрат билан меҳнат қилаяпти. Суратда: тайёр сеялкаларни қишлоққа жўнатиш олдидан текшириб кўрмоқдалар.

А. Тўраев фотоси.

ХЎЖАЛИК ҲИСОБИ-ИҚТИСОДИЙ ТЕЖАШ ГАРОВИ

Турсунбой ЛАТИПОВ,
Янгиер районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

<>

Партия ва ҳукуматимизнинг оталарча ғамхўрлиги туфайли Мирзачўлнинг қўриқ ва бўз ерларида ташкил топган колхозимиз қисқа вақт ичида кўп тармоқли улкан хўжаликка айланди. 3.5 минг гектар ер ўзлаштирилиб, экин майдонларига, боғларга айлантирилди. Колхознинг қўйи, сигир, чўчқаларининг сони 6,5 минг бошга етди.

Колхоз ишлаб чиқаришида етакчи тармоқ пахтачилик ҳисобланади. Ўтган йили пахта майдони 2.375 гектарга етказилиб ҳар гектаридан пландаги 27,3 ўрнига 33 центнердан ҳосил олинди. Биргина пахтачиликнинг ўзидан 2,5 миллион сўм даромад олинди. Колхозчиларнинг бир кунлик иш ҳақи ўрта ҳисобда 3 сўм 60 тийинданга, айрим бригадаларда эса 4 сўм 30 тийинданга тўғри келди.

Колхозчиларимизнинг ўтган йилги ўртача ойлик иш ҳақлари 90 сўмданга тўғри келди. Булар орасида ойига 100 сўмдан 200 сўмгача ҳақ оладиганлар анчагина кишини ташкил қилади.

Бунга биз хўжалик ҳисобига ўтиш натижасида эришдик. Хўжалик ҳисоби жорий қилинганга қадар меҳнат ва материал сарфларини тежашга ҳеч ким эътибор бермас эди. Чунки кам маблағ ва меҳнат сарфлаб кўп ҳосил етиштирган бригадалар билан ортиқча харажатларга йўл қўйган қолоқ бригада аъзолари меҳнат кунига тенг ҳақ олар эдилар.

1959 йилдан бошлаб колхоз бригадалари хўжалик ҳисобига кўчирилди. Шунга мувофиқ ҳар кварталда қилинган ишларнинг тахминий якуни чиқарилади. Олинаётган ҳар бир центнер маҳсулотга, ҳар гектар экинга ҳамда ҳар бир бош молга қанча харажат сарфланганлиги аниқланади. Колхозчиларга етиштирилган маҳсулотнинг миқдорига ва сифатига қараб ҳақ тўланади.

Масалан, ўтган йили колхозда 1 центнер пахтанинг таннархи 10 сўм 45 тийин бўлди. Гектаридан 41,9 центнердан ҳосил етиштирган ўртоқ Рўзиқул Мавлонов бошлиқ бригадада 1 центнер пахтанинг таннархи 10 сўмга ҳам етмади. Шунинг учун бу бригада аъзоларининг кунлик иш ҳақига 4 сўм 30 тийиндан тўланди.

Бунинг боиси нимада? Чунки бу бригадада техникадан, барча ресурслардан тўла ва унумли фойдаланилди. Ҳисоб-китоб ишлари тўғри олиб борилди, асосий фондлар тежаб сарфланди. Беҳуда харажатларга йўл қўйилмади. Натижада бригадада етиштирилган ҳосил колхоз бўйича етиштирилган ҳосилдан гектар бошига 8,9 центнер ортиқ бўлди. Ҳар бир центнер пахтанинг таннархи колхоз бўйича етиштирилган пахтанинг таннархидан 1 сўм 15 тийиндан кам бўлди.

Пахтанинг таннархи асосан меҳнат сарфини тежаш ҳисобига камайди. Бу эса чигитни квадрат-уялаб экиш, ҳосилнинг асосий қисмини машинада териб олиш, пахтани қоп-қанорсиз ташиш натижасида қўлга киритилди. Масалан, ўртоқ Мавлонов бошлиқ бригадада юқори ҳосил етиштирилгани, пахтанинг кўп қисми юқори сортларга топширилганлиги, уруғлик чигит, ёнилғи, мойлаш материаллари кам сарфланганлиги, қоп-қанор сингари инвентарлар тежаб-тергаб сарфланганлиги туфайли пахтанинг таннархи камаяди. Колхозчиларнинг иш ҳақи ошди.

Хўжалик ҳисобига ўтиш колхозчиларни унумли ишлашга рағбатлантирмоқда, автомашина, трактор ва бошқа инвентарлардан фойдаланишдаги эгасизликка чек қўймоқда.

Колхозда барча ишлар белгиланган разрядлар бўйича ҳисобга олинади. Биринчи разряд бўйича ишлаб чиқариш нормасини бажарганларга 1 сўм 25 тийин, иккинчи разрядга — 1 сўм 55 тийин, учинчи разрядга — 1 сўм 85 тийин, тўртинчи разрядга — 2 сўм 15 тийин, бешинчи разрядга — 2 сўм 45 тийин, олтинчи разрядга — 2 сўм 75 тийин ҳақ тўлаш белгиланган.

Механизаторларга алоҳида икки разрядли тариф ставкаси бўйича (тракторларнинг маркаси, ишнинг мураккаблигига қараб) 3 сўм 60 тийиндан 4 сўм 80 тийингача ҳақ тўланади.

Чорва фермаларида ишлаётганларга чорва молларини парвариш қилиши, сақлаши, семиртиришига қараб ҳақ тўланади. Масалан, сут соғувчиларга ёзда 120 литр, қишда 100 литр сут соғиб олгани учун 1 сўм 85 тийин тўланади, қўйчилик, паррандачилик, пиллачилик ва бошқа ишларда ҳам меҳнатга ҳақ тўлашда шундай тартиб жорий қилинган.

Колхозчиларга йил давомида ойлик иш ҳақининг 70 проценти миқдорида аванс бериб борилади. Хўжалик йили тугаб қўлга киритилган натижалар маълум бўлганда бригада аъзолари билан узил-кесил ҳисоб-китоб қилинади.

Колхоз ишлаб чиқаришидаги барча тармоқлар бўйича планларнинг бажарилиши натижасида колхозчиларнинг даромадигина эмас, шу билан бирга колхознинг бўлинмас фонди йилдан-йилга кўпайиб бормоқда. Бу маблағлар ҳисобидан интернат, ўрта мактаб, колхознинг икки участкасида 650—450 ўринлик клуб қурилиб фойдаланишга топширилди. Айни вақтда 100 ўринлик иккита болалар боғчаси ва яслиси, 28 хоналик икки қаватли янги типдаги колхоз посёлкаси қурилиши ишлари тезлаштирилмоқда. Колхоз ўзининг мастерскойига эга. Кейинги икки йил ичида ҳар хил механизмлар ва запас қисмлар сотиб олиш учун колхоз бўлинмас фондидан 300 минг сўмга яқин пул сарфланди.

Шунингдек чорвачилик бинолари қуриш маҳсулдор ҳайвонлар сотиб олиш, колхоз посёлкасини ободонлаштиришда бўлинмас фонд ҳисобидан катта маблағлар сарфланмоқда.

Колхозимиз хўжалигининг умумий бойлиги орта бориши билан колхозчиларнинг даромади ҳам ошмоқда.

Колхозимиз бу йил давлатга 8 минг тонна пахта, 235 тонна гўшт, 350 тонна сут, 57 минг дона тухум, 10 тонна жун, 3,5 тонна пилла етиштириб бериши керак.

Колхозчиларимиз эришилган муваффақиятлар билан чекланиб қолмай КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми қарорига жавобан давлат планларини сўзсиз бажарилишини таъминлаш, маҳсулот сифатини яхшилаш, унинг таннархини пасайтириш, мўл ҳосил етиштиришнинг асосий омили бўлган чигит экишни қисқа муддат ичида уюшқоқлик билан ўтказиш учун курашмоқдалар.

ҚАЛБ ДАЪВАТИ

Ғайбулла УРДУШЕВ,
Герман Титов номли 6-совхознинг бригадири, СССР Олий Советининг депутати

<>

Мен кўп йиллардан буён колхозда механизатор бўлиб ишладим. Пахта етиштиришни механизациялашга озми-кўпми ҳисса қўшдим. Пахта теришни машиналаштириш ҳақида жонажон партиямиз фармойиш берганда, мен ҳам кўплар қатори бу ишга жондилим билан киришдим. Чунки пахтани қўлда теришдек машаққатли ишдан кишиларни халос қилиш жуда олижаноб ишдир.

1960 йилда мен «СХМ-48 М» агрегати билан 80 тонна «оқ олтин» тердим. Аммо бу миқдор ниҳоятда кам эди. Шунинг учун ҳам етти йилликнинг учинчи йилида янада ғайрат билан ишлашга аҳд қилдим. Меҳнат зое кетмади — «ХВС-1,2» агрегати билан 140 тонна пахта тердим.

Менинг хизматларим меҳнаткашлар томонидан, партия ва ҳукуматимиз томонидан юксак тақдирланди. Мени СССР Олий Совети депутати қилиб сайлашди. Бу юксак ишонч қалбимга қанот боғлади, севикли Ватанимизга, қадрдон партиямизга бўлган муҳаббатимни ғоят ошириб юборди.

Халқимиз порлоқ жамият — коммунизм қураяпти. Демак, ҳар бир совет ишчиси коммунистик мўл-кўлчилик учун курашнинг энг қийин участкасида, олдинги сафида бўлиши керак. Шунинг учун мен ҳам қалб амри билан Мирзачўлни ўзлаштирувчилар қаторида бўлишга қарор қилдим. Герман Титов номли 6. совхозда ҳозир комплекс механизациялашган бригада бошлиғи бўлиб ишлаяпман.

Бригадамиз ишчилари КПСС Марказий Комитети март Пленумининг қарорига жавобан ҳар гектар майдондан 30 центнердан «оқ олтин» топширишга аҳд қилдилар.

Бу марра албатта олинади!

ҲАР ЮЗ СОВЛИҚДАН 115 ТАДАН ҚЎЗИ

О. РАҲИМОВ,
«Фориш» совхозининг бош зоотехниги.

<>

Жонажон партиямиз Марказий Комитетининг март Пленуми Мурожаатига амалий иш билан жавоб бериш мақсадида бу йилги қўзилатиш мавсумини уюшқоқлик билан ўтказишга аҳд қилган совхозимиз чорвадорлари ҳар юз бош совлиқдан камида 115 тадан қўзи ва ҳар бир қўйдан 3 килограммдан жун олиш, қоракўл териларнинг 85 процентини биринчи сорт ҳисобига топшириш учун курашмоқдалар. Худойназар Сирожев, Ибод Тўраев, Жума Бозоров, Оқил Жумаев, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Чима Маматов, Тожибой Темиров сингари ўнлаб илғор бош чўпонларнинг зиммаларига олган мажбуриятлари янада юксак. Улар ўз отарларидаги совлиқларнинг ҳар юзтасидан 145—150 тагача етказиб қўзи ва ҳар бир қўйдан 3,5 килограммдан жун олмоқчилар ҳамда қоракўл териларнинг камида 90 процентини биринчи сорт билан топширмоқчилар.

Маълумки, чорвачиликни ривожлантириш, унинг маҳсулдорлигини оширишда зоотехниклар ва ветеринария ходимлари зиммасига катта ва шарафли вазифалар юклангаи. Чорвачиликда зооветеринария қоидаларига яхши риоя қилинмаса кутилган мақсадга эришиб бўлмайди. Шуни эътиборга олиб, қўзилатиш бошланишидан олдин бир қатор зарур тадбирларни белгилаб чиқдик. Наслчилик ишларини яхшиламоқдамиз, урғочи қўзиларнинг ҳаммасини совлиқ қилиш учун қолдирамиз, уларни соғлом, серсут совлиқларга эмдиришни таъминлаймиз, насл учун қолдириладиган эркак қўзиларни фақат элита ва зотли совлиқлардан оламиз, қўзилаган совлиқлар группаларга ажратиб боқилади, териси сифатсиз бўлган эркак қўзилар эса гўштга боқиш учун ажратилади, тери учун сўйиладиган қўзиларнинг гул формасига қаттиқ риоя қиламиз, улар сўйиш пунктига юборишдан олдин она сутига яхши тўйдирилади, сўйиш, терини шилиш, тузлаш, қуритиш, тозалаш ва сортларга ажратиб тахтлаш ишларини зоотехника қоидаларига қаттиқ амал қилган ҳолда ўтказамиз.

Қўзилаган совлиқларни кечалари ва айниқса совуқ пайтларда асраб парвариш қилиш учун иссиқ қўралар ташкил қилинган. Ҳар икки отарга биттадан махсус бонитёр, учётчик, ветеринария техниги ажратилган. Улар қўй ва қўзиларни ўз вақтида кўриқдан ўтказиб, сорти ва сифатини аниқлайдилар, урғочи ва эркак қўзилар ўстириш учун олиб қолинадими ёки сўйишга топшириладими, танлаб ажратадилар, ҳисоб-китоб ишларини тўғри олиб борадилар.

Шубҳа йўқки, совхозимиз чорвадорлари бу йилги қўзилатиш кампаниясини муваффақиятли ўтказиб, мавжуд 37.700 совлиқнинг ҳар 100 бошидан 115 тадан қўзи оладилар ва давлатга 9.200 центнер гўшт, 14.500 центнер сут, 800 минг дона тухум, 1.850 центнер жун ва 16.500 дона қоракўл тери топширишдек муҳим бурчларини шараф билан адо этадилар.

ЗАРАФШОН

Зарафшон, соғиниб келдим бўйингга,
Азалдан муштоқман тўлқин куйингга,
Тоғлардан гуркираб овозинг келур,
Боғлардан шилдираб шўх созинг келур.

Овозинг тингласам: Зарафшонман, дер,
Водий чиройига дастурхонман, дер.
Созингни тингласам ақлим танг қолур,
Йўлингда гўзаллик сендан ранг олур.

Пахтакор усталар кўтарса хирмон
Сени ёдлаб, тилга олур Зарафшон!
Ургут қирларининг бахмал чечаги,
Самарқанд инжуси — кишмиш, баргаги,

Жиззах-ла Ғиждувон даштин ароси
Сен билан гуркирар, шифо ҳавоси.
Қизилқумга етиб борар оёғинг,
Водийларнинг сайқалидур яноғинг.

Бахшиларнинг термасида мадҳинг бор,
Миришкорлар санъатида қадринг бор.
Сир, Амунинг ини-кенжатойисан,
Сен элимнинг дарё, кўли, сойисан.
Зарафшон, соғиниб келдим бўйингга!..

НАЗАРМАТ.

Қувончли якун

Тошкент область пахта тозалаш ва луб саноати корхоналарининг коллективлари етти йилликнинг тўртинчи йили топшириғини муддатидан илгари бажариш юзасидан бошланган умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, дастлабки муваффақиятни қўлга киритдилар. Улар биринчи квартал топшириғини муддатидан тўрт кун илгари ошириб бажардилар.

Корхоналарнинг коллективлари ўз ички имкониятларини ҳисобга олиб, ой охиригача планга қўшимча равишда камида 450 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга аҳд қилдилар.

Пастдарғом районидаги 8-наслчилик совхозининг бузоқбоқарлар бригадасига коммунистик меҳнат бригадаси деган шарафли ном берилди. Бу бригада аъзолари бузоқларни бир кеча-кундузда 710 граммдан семиртиришга эришаяптилар. Суратда (чапдан): коммунистик меҳнат бригадасининг аъзоларидан Лимара Асеева, Сурия Газеева, Жамила Мустафоева, Рустам Орифмаметов, Рамзия Осмонова, Ирке Изеева, бригада бошлиғи Анатолий Михайлович Шевяков ва Ойша Сайдалиева ўртоқлар.

А. Кузьменко-фотоси.

ЧЎЧҚАБОҚАР ЕВГЕНИЯ

Кузьманинг трактор ҳайдашдек яхши касби бор эди. Евгения ҳам уйда ўтириб қолмади. У тракторчиларга қарашиб турди. Аммо эр-хотиннинг ёшлик шижоатига тўла қайноқ қалблари узоқ бирга тепишмади. Улуғ Ватан уруши бошлангани ҳақида машъум хабар тарқалди. Кўплар қатори Кузьма Максимов ҳам фронтга жўнаб кетди.

Уруш бизнинг ғалабамиз билан тугади. Лекин, Кузьма фронтдан қайтмади. У кунлар ёш гўдакли она учун руҳан мусибатли, оғир эди. Бироқ, дўстлари унинг қўлтиғига киришди. Евгения ажойиб совет кишилари ёрдамида қийинчиликларга бардош берди. Эрининг йўқлигини билдирмади. Тракторчилик курсида ўқиб, Кузьманинг пўлат отини ўзи жиловлади.

Кунларнинг бирида совхоз директори уни чақиртирди:

— Евгения, — деди у, — сизга трактор ҳайдаш оғирлик қилаяпти. Ёш болангиз бор. Очиқ-сочиқда, иссиқ-совуқда, дашт-далада ишлаш жуда қийин бўлар.

Евгения директорнинг маслаҳатига кўнди. У совхоз марказидаги трактор запас қисмлари омборида ишлай бошлади...

«Совет кишилари мўъжизалар яратаётган кунларда омборда ўтираверасанми? Партия ва ҳукуматимиз халқ хўжалигини янада ривожлантириш, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини мўл-кўл қилиш ҳақида оталарча ғамхўрлик қилаяпти, сен бу олижаноб ишга қандай ҳисса қўшаётирсан?».

Шу фикр Евгенияни идора томон етаклади. Директор уни иссиқ қарши олди.

— Келинг. Евгения, нима, яна запас қисмлар етишмаяптими?

— Йўқ, ўртоқ директор. Мен бошқа масалада келгандим. Ўйлаб кўрсам, омбор мудирлиги менинг ишим эмас экан.

— Хўш, қандай иш қилмоқчисиз, бўлмаса,—синовчан назар ташлади директор.

— Чўчқачилик фермасида ишласам дейман. Евгениянинг сўзида қатъийлик сезилиб турарди.

Шу-шу Евгения Милашевич совхознинг чўчқачилик фермасида ишлай бошлади.

Мана, биз бугун ўша Евгения ишлаётган чўчқачилик фермасига келдик.

— Келинглар, — қаршимизда ўрта бўйли, буғдойранг жувон турарди. Бу ўша ҳалол меҳнати, юртга садоқати туфайли донг таратган чўчқабоқар Евгения эди. У бизга чўчқаларга озуқа тайёрлаш тўғрисида сўзлаб берди:

— Мана, бу — буғлама қозон. Бунда арпа ёрмаси, сомон, беда уни ивитилади. Кейин туз солиниб ачитилади. Тайёр озуқа концентратлар билан аралаштириб, чўчқаларга берилади. Бу иш қатъий режим билан, рацион асосида бўлади.

Секциялар оралаб кетдик. Совхоз кўчма Қизил байроғи шу ферманинг пештоқига осилган. «Коммунистик меҳнат зарбдори» деган сўзлар ёзилган вимпел ҳам ҳилпираб турибди. Ҳа, бу Евгениянинг меҳнатига берилган баҳо эди. У асосий она чўчқалардан ҳар йили 38—42 тагача бола олади. Евгения ўз қарамоғидаги 30 бош асосий она чўчқадан ўтган йили 1.118 та чўчқа боласи олиб, уларни соғлом ва семиз ҳолда бўрдоқига топширди. Евгения Степановна ўз ютуқларининг «сири»ни камтарлик билан гапириб берди.

— Она чўчқалар болалашдан олдин ҳар қачонгидан ҳам яхши парваришни талаб қилади. Баъзи бир чўчқабоқарлар ҳали болаламаган она чўчқалар рационидан озуқани қисқартириб, болалаганига беради. Бўғоз чўчқаларнинг эса овқатга «иштаҳаси кам» бўлармиш. Бундай қилиш нотўғри. Аксинча, бўғоз чўчқаларга ҳам худди болалаган чўчқалар сингари қўшимча ширали озуқалар бериб бориш керак. Чўчқаларнинг ҳолатидан кечаю-кундуз хабардор бўлиб туриш лозим, албатта. Тез-тез ветеринария кўригидан ўтказиш ҳам фойдадан холи бўлмайди.

Оддий аёлнинг ўз касбига бунчалик муҳаббат қўйганлигини эшитиш қандай мароқли! Коммунист Евгения Милашевич ўз тажрибаларини ўртоқлашади. Ёш чўчқабоқарларга яқиндан ёрдам беради. Унинг Яхшибой Таллибоев, Мария ва Александра Синицкая, Алексей Черковой, Нишонбой Сарибоев сингари жонкуяр шогирдлари бор. Улар ҳам устоздан қолишмайдилар. Бу меҳнатсеварлар ўтган йили 250 бош асосий она чўчқадан 6008 та соғлом чўчқа боласи олиб, ишбилармандликларини кўрсатдилар.

Ўртоқ Милашевич бизни етти йилликнинг тўртинчи йили режалари билан ҳам таништирди.

— Март Пленуми қарорлари ва Пленумда қадрдонимиз Н. С. Хрушчевнинг қилган доклади ҳамда якунловчи нутқи бригадамиз ишчиларини янги меҳнат ғалабалари сари руҳлантириб юборди, — деди у. — Мен эса 30 бош асосий она чўчқадан бу йил 200 та ёки ҳар қайсиси ҳисобига 40 тадан чўчқа боласи олишга сўз бердим.

Бу фидокор аёлнинг сўзига ишонса бўлади!

Исроил МИРЗАЕВ,
Пастдарғом районидаги Ильич номли совхоз.

Яратайлик мўлчилик, беллашиб, ҳамкор бўлиб.

коммунизм йўлида қилаётган улуғ ишимиз, фидокорона меҳнатимиз ғалаба қозонади

ҚИРҚ ЦЕНТНЕРЧИЛАР САФИДАМИЗ

О. ҲУСАНОВ,
Каттақўрғон районидаги Хрушчев номли таянч-намуна хўжалигининг раиси, СССР Олий Советининг депутати.

<>

Бундан беш-олти йил илгари биз томонда бўлган киши эндиликда келиб колхозимиз қишлоғини танимаслиги мумкин. Колхоз ишлаб чиқаришининг тараққиёти, иқтисодий жиҳатдан юксалиши билан қизиқсачи, ажабланмай иложи йўқ. Ҳа, жонажон партиямизнинг ғамхўрлигидан доимо баҳраманд бўлаётган хўжалигимиз қудратли техникага эга. Биз илгари даштдан иборат бўлган, янтоқдан ўзга гиёҳ унмаган Қораянтоқ чўлини кенг пахтазорларга, боғу бўстонларга айлантирдик, файзли — яшил қишлоқ барпо этдик.

Бизнинг асосий касб-коримиз пахтачилик. Бу бебаҳо экин майдонини янги ерлар ҳисобига йил сайин кенгайтириб, ҳосилдорликни оширмоқдамиз. Буни қуйидаги фактлардан ҳам яққол кўриш мумкин. 1956 йили колхозимизда ҳар гектар ердан бор-йўғи 13.5 центнердан пахта етиштирилди. Бу албатта бизни қаноатлантира олмас эди. Шунинг учун ҳам қўлни-қўлга бериб ернинг унумдорлигини ошириш, пахтачиликдаги янги, фойдали усулларни кенг қўлланиш асосида ҳосилдорликни ошириш учун кураш олиб бордик. 1960 йилга келиб ҳосилдорлик икки баравардан зиёд кўпайтирилди, гектаридан 30 центнердан хирмон кўтардик. Меҳнатсевар пахтакорларимиз бу ютуқлар билан ҳам чекланиб қолмадилар, улар партия ва ҳукуматимиз кўрсатмаларига амал қилиб, пахта етиштиришни янада кўпайтириш ҳаракатида бўлдилар.

Колхозимиз районда таянч-намуна хўжалигига айлантирилди. Бу эса биздан янада зўр куч ва ғайрат билан ишлашни, илғор ва прогрессив усулларни, қишлоқ хўжалиги новаторларининг бой тажрибаларини қўлланиш ва кенг ёйишда ташаббускор бўлишни, мўл ва арзон маҳсулот етиштиришда бошқа хўжаликларга намуна кўрсатишни талаб этарди. Пахтакорларимиз, мутахассисларимиз, бутун коллектив ана шу номга лойиқ ишлаш орзусида бўлдилар. Пахтачиликда механизацияга кенг йўл очиб берилди. Чигит экишда ҳам, ғўза парваришида ҳам техника асосий таянчимиз, мададкоримиз бўлди. Асосий майдонларга квадрат-уялаб ҳамда уяларга белгиланган миқдорда уруғ ташлайдиган сеялкалар билан чигит экилди, ғўза қатор оралари механизация ёрдамида икки томонлама ишланди, вақтида озиқлантирилди. Маълумки, ўтган йили сув танқис бўлди. Колхозимиз экинзорлари сувнинг адоғида жойлашганлиги сув танқислигини янада кучайтирди. Бироқ азамат колхозчиларимиз бу ҳолдан умидсизланмадилар, балки бор сувдан ниҳоятда тежаб-тергаб фойдаланиш, қўшимча сув ресурсларини излаб топиш ва ишга солиш учун курашдилар.

Ҳаракат зое кетмади. Далаларимизда пахтадан ҳар қачонгидан кўра мўл ҳосил етиштирилди ва эрта очилди. Бу эса бизга давлатга пахта сотиш планини областда биринчи бўлиб бажариш имкониятини берди. Умуман ўтган йили 1450 гектар майдоннинг ҳар гектаридан давлатга 37.4 центнердан пахта сотдик, ҳосилдорликни бир йил ичида гектарига 7 центнердан зиёд оширдик ва натижада район бўйичагина эмас, балки областда ҳам энг юқори кўрсаткичга эришдик. Етиштирилган ҳосилнинг 700 тоннадан зиёдроғи машиналарда терилди ва кўп қисми қопқанорсиз ташилди. Колхозимиз пахтачилигида машъалларимиз оз эмас. Ҳасан Хўжамбердиев бригадаси ўтган йили ҳар гектар ердан 50 центнердан ошириб, Бобон Каримов, Боймурод Қаршиев, Мустафо Ниёзов ўртоқлар бошлиқ бригадалар эса гектаридан 42 — 43 центнердан ҳосил олдилар. Турсунойчи Саломат Мелиева машина билан 120 тонна пахта терди.

Қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳалари ҳам юксалди. Ўтган йили давлатга гўшт, тухум, жун, қоракўл тери, пилла, дон сотиш планларининг ортиғи билан адо этилгани ана шундан далолат беради. Бу ютуқлар шонли партиямизнинг тарихий XXII съезди қарорларидан руҳланган ва коммунистик мўл-кўлчиликни яратишга муносиб ҳисса қўшишга отланган аҳил коллективимизнинг фидокорона меҳнати самарасидир.

Колхозимиз аъзоларининг бу йилги режалари янада улкан. Биз ҳам республикамизда бошланган қирқ центнерчилар сафидамиз. Кишиларимиз меҳнатсевар, ерларимиз унумдор, қудратли техника мададкор. Ўғитга тўйдирилган ва куздаёқ шудгорлаб қўйилган экин майдонлари оби-тобига келаяпти. Биз бу йил ҳам ёғин-сочиннинг кам бўлгани ва ерда нам етарли эмаслигини ҳисобга олиб, кўпроқ запас нам тўплаш ва сақлаб қолиш тадбирларини кўраётирмиз.

КПСС Марказий Комитети март Пленумининг қарорлари колхозимиз аъзоларини ҳам қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтиришга руҳлантириб юборди. Улар мўл пахта ҳосилига пухта замин яратиш — чигит экишни самарали ўтказиш тадбирларини кўрмоқдалар. Ерлар экишга тахт қилинаётир. Агрегатлар экишга шай. Пахтачилик билан бир қаторда қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларини ривожлантириш ҳам диққат марказимизда. Биз мўл-кўл деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари сотиш юзасидан катта мажбуриятлар олганмиз. Ваъдага албатта, вафо қиламиз.

ПИЛЛАЧИЛИК КОМБИНАТИ

Ўктамхон ИСАЖОНОВА,
Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг пиллачилик звеносининг бошлиғи.

<>

Биз ипак қурти боқишнинг яхши ва фойдали йўлини топиб олдик. Колхозимизда беш-олти йилдан буён ипак қуртлари умумлаштирилган қуртхоналарда боқилаяпти. Ипак қуртларини умумлаштирилган қуртхоналарда боқишнинг афзаллиги нималардан иборат? Биринчи навбатда шундан иборатки, кўплаб ишчи кучлари тежалади. Илгари алоҳида-алоҳида хонадонларда бир қути қурт уруғини боқиш учун камида 2—3 киши банд бўларди. Умумлаштирилган қуртхоналарда эса 20 қути қурт уруғини кўпи билан 18—20 киши боқади.

Бундан ташқари қуртларга бериладиган барглар сўлиб қолмайди. Нега десангиз эндигина кесиб келтирилган барглар умумлаштирилган бинодаги қуртларга пешма-пеш бериб турилади. Қуртлар алоҳида-алоҳида хонадонларда боқилганида барг ташувчи, айтайлик, 30 та ҳовли ёнида 30 марта тўхтаб, барг тақсимларди. Оқибатда барг сўлиб қоларди. Энди барг ташишда транспорт харажатлари ҳам кескин камайди.

Қурт боқишнинг ана шундай прогрессив усулини изчиллик билан қўлланаётганлигимиз туфайли йил сайин катта ютуқларга эришаяпмиз. Ўтган йили она-Ватанга 25 минг 600 килограмм юқори сортли пилла етказиб бердик.

Бу йилги марраларимиз яна ҳам юксак. Пиллачиларимиз 450 қути қурт уруғини боқиб, камида 27 минг килограмм пилла етиштиришга сўз беришди. Мен бошчилик қилаётган звено аъзолари эса 15 қути қурт уруғидан минг килограммга яқин пилла етиштириш мажбуриятини олишган. Ҳозирги кунларда колхозимизда қурт боқиш мавсумига қизғин тайёргарлик кўрилаяпти.

СССР Олий Советининг депутати Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозининг донгдор жўхорикори Ли Любовнинг далаларида экилган нўхатлар униб чиқиб, гуркираб ўсмоқда. Маккажўхоридан мўл ҳосил етиштириш устаси бўлган Ли Любовь бригадаси аъзолари 40 гектарга экилган нўхатнинг ҳар гектаридан 40 центнердан дон олиш учун аҳд қилишган. Нўхат йиғиштириб олингандан сўнг ўша даланинг ўзига маккажўхори экилади. Суратда: Ли Любовь ва колхоз раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Хван Ман Гим ўртоқлар униб чиққан нўхатни кўздан кечирмоқдалар.

Қ. Розиқов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

ҲОСИЛ — КЎЧАТДА

А. СУЛТОНОВ,
Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхознинг тюпкочи звено бошлиғи.

<>

Ҳар бир деҳқон эккан экинидан мўл ҳосил олсам дейди. Ёз бўйи тер тўкиб меҳнат ҳам қилади. Кузга бориб бири мўлжалидан ошириб ҳосил кўтарса, иккинчиси белгиланган планини ҳам бажаролмай қолади. Хўш, бунинг сабаби нимада? Шуни айтиш керакки, мўл ҳосил етиштиришнинг ҳал қилиб бўлмайдиган ҳеч қандай сири йўқ. Ҳамма гап деҳқоннинг ерни қадрига етишида, уни тўйдиришида техникани кўзқорачиғидай сақлаб, ундан унумли фойдаланишида қолган.

Ўтган йили 53 гектар ерга чигит эккан эдик. Планимиз 24,5 центнердан эди. Биз эса ҳар гектар ердан 30,5 центнердан «оқ олтин» кўтаришга муваффақ бўлдик. Бу йил ҳам 53 гектар ерга чигитни квадрат-уялаб экамиз. Ўтган йилги кўрсаткич биз учун охирги чегара бўлиб қололмайди. Бу йил 35 центнердан ҳосил кўтариш учун ҳалол ишлаяпмиз. Бу ҳосил ўз-ўзидан пайдо бўлмайди, албатта.

Кўчат бут бўлса, ҳосил мўл бўлади. Кўчатнинг тўла бўлишини эса биринчи навбатда сеялкачи ҳал қилади. Ғўза қатор ораларига ишлов бераётган механизатор-ку кўчатларни кўрабилатуриб уларни авайлайди. Борди-ю, бирон туп ғўзани нобуд қилса, яққол кўзга кўринади. Лекин, сеялка ўтиб кетган жойга чигит тушган-тушмаганлигини кўриш қийин. Буни фақат сеялкада ўтирган киши билиши керак.

Бизда сеялкачи ҳам механизаторлардан бўлади. Менинг мусобақадошим З. Мирзаевнинг ҳам 50 гектар ери бор. Менинг еримга чигит экиш пайтида сеялкада ўзим ўтираман, унинг ерига экиш пайтида эса сеялкага ўзи ўтиради. Иккаламиз ҳам барча майдонга уруғни сифатли қилиб экишга эришамиз. Дастлабки сеялка юрган жойни белгилаб қўямиз.

КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми қарорларидан руҳланган ҳолда кам меҳнат сарф қилиб, мўл ҳосил олиш учун астойдил ишлаяпмиз. Бу мақсадга фақат техника туфайли эришамиз.

Ишни шундай ташкил қилиш керакки, илғор совхоз ишчиларининг ва колхозчиларнинг, энг яхши механизаторларнинг муваффақиятлари бутун коллективга ёйилсин, илғор хўжаликларнинг коллективлари эришган марраларга эса ўртача ва қолоқ колхоз, совхозлар ҳам эриша олсин. Шундай қилиш керакки, машъаллар тобора кўпаяверсин, улар барча қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари учун тобора ёрқин нур сочиб турсин! Илғор тажрибани пропаганда қилиш мунтазам, ҳар томонлама бўлиши ва ҳамма воситалар билан олиб борилиши лозим.

(КПСС МК МУРОЖААТИДАН).

КАРТОШКАДАН МЎЛ ҲОСИЛ

Қаюм АЗИМОВ,
Калинин районидаги «XX партсъезд» колхозининг бригада бошлиғи.

<>

Партиямизнинг март Пленуми барча қишлоқ хўжалик ходимлари олдига мўл-кўл пахта, сабзавот, картошка, гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар етиштириш вазифасини қўйди. Эндиликда шаҳар аҳолисини сабзавот, картошка каби маҳсулотлар билан таъминлаш ҳар қачонгидан ҳам муҳим вазифа бўлиб қолди.

Ўтган йили бригадамиз аъзолари бу йўлда катта ютуқларга эришди. Картошка, сабзавот ва қовун-тарвуздан юқори ҳосил олиш учун астойдил ишладилар. Масалан, биз ўтган йили 24 гектар ерга картошка экиб, унинг ҳар гектаридан сал кам 10 тоннадан, 6,5 гектар ердаги қовун-тарвузнинг ҳар гектаридан 24 ва 20 гектар ердаги сабзавотнинг ҳар гектаридан 16,5 тоннадан ҳосил етиштирдик. Ҳар гектар ердаги картошкадан янги пул ҳисобида 1350 сўм, қовун-тарвуздан 1260 сўм ва сабзавотдан 1420 сўмдан даромад олдик.

Колхозимизнинг айрим илғор бригадаларида бундан ҳам юқори ҳосил етиштирилди. Ўртоқ Турғун Йўлчиев бошлиқ бригадада 13 тоннадан, Ортиқбой ака Қорабоев бошлиқ бригадада 14.5 тоннадан картошка ҳосили олинди. Бизнинг бригадамизда етиштирилган бир центнер картошканинг таннархи 7 сўм 50 тийин, Йўлчиев бошлиқ бригадада 7 сўм, Қорабоев бошлиқ бригадада 6 сўм 50 тийинга тушди.

Менингча картошкадан юқори ҳосил олишнинг муҳим омилларидан бири, агротехника қоидаларига мувофиқ парвариш қилишдан ташқари, ҳар бир колхозда уруғлик фондини вужудга келтиришдан иборат. Чунки узоқ йўлдан ташиб келтирилган уруғлик картошка ҳамма вақт тўла-тўкис униб чиқмайди. Кўпгина қисми чириб қолади. Натижада тўла гектар ҳосил бўлмайди. Бундан ташқари ташиб келтирилган картошка уруғи колхоз учун қимматга тушади. Ишлаб чиқариш харажатлари кўпайиб кетиб, картошканинг таннархи қиммат бўлади. Шунинг учун бизнинг колхозда картошка уруғини сотиб олмай, ўзимизда етиштириш тадбирлари кўрилди. Бу йил биз фақат ўзимиз етиштирган уруғлик картошкадан экмоқдамиз.

Партиямизнинг март Пленуми қарорларидан руҳланган колхозимиз аъзолари зўр ғайрат билан қишлоқ хўжалик маҳсулотларини кўпайтиришга киришдилар. Умуман колхоз бўйича биз бу йил 12191 тонна турли маҳсулот етиштиришимиз, ҳар гектар ердан 13 тоннадан картошка ҳосили олишимиз лозим. Мана шу мақсадга эришиш учун ҳозир далаларимизда қизғин иш бошланиб кетди. Бизнинг бригада аъзоларимиз эса ҳар гектар ердан камида 15 тоннадан картошка ҳосили олиш учун курашмоқдалар.

БИЗНИНГ ТАМАКИ

Азим АҲМЕДОВ,
Ургут районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» колхозининг бригада бошлиғи.

<>

Ургутнинг тамакисини чекиб кўрмаган папирос шинавандаси топилмаса керак. Деҳқонларимизнинг фидокорона меҳнати туфайли энг сермеҳнат экинлардан бўлган тамакининг юқори сифатли, хушбўй нави «Дюбек»дан йил сайин мўл ҳосил етиштириб келаётирмиз.

Ўтган йили колхозимиз 200 гектар майдоннинг ҳар гектаридан пландаги 7,5 центнер ўрнига 8,6 центнердан тамаки етиштириб, давлатга 1720 центнер сифатли тамаки сотди. Бизнинг бригадамиз аъзолари эса 21 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 11 центнердан тамаки йиғиштириб олдилар. ЎзССР Олий Советининг депутати Муяссар Азимова бошлиқ звено аъзолари тобора юксак марраларни эгаллаяптилар. Улар ўтган йили 7 гектар майдоннинг ҳар гектаридан давлатга 15 центнердан тамаки сотдилар.

КПСС Марказий Комитети март Пленумининг қарорларига амалий иш билан жавоб беришга отланган тамакикорларимиз бу йил ҳар гектар майдондан камида 12 центнердан тамаки етиштиришга аҳд қилганлар. Бутун диққат-эътиборимиз шу мажбуриятни шараф билан бажаришга қаратилган.

Ерларимизнинг ҳаммаси кузда минерал ўғит солиб ҳайдаб қўйилган эди, қишда эса ерга икки мартадан яхоб бердик. Ҳозир ерларни экишга тахт қилаяпмиз. Ҳар бир гектар майдонга 13 тоннадан маҳаллий ўғит жамғардик, бу иш ҳозир ҳам жадал бораяпти. Яқин ўртада экишни бошлаймиз.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Турсун Бўматов Самарқанднинг машъалларидан биридир. У Пахтакор районидаги «Ленинчи чорвадор» колхозида бир неча йиллардан бери бош чўпон вазифасида ишлаб келаяпти. Яқинда у СССР Олий Советига депутатликка сайланди. Суратда: ўртоқ Турсун Бўматов.

А. Кузьменко фотоси.

ЧЎЛ ЧЕКИНАЯПТИ

Мирзачўлдаги 6-совхозга кетаётиб йўл-йўлакай далаларга нигоҳ ташлаб ўтдик. Қандай гўзал манзара! Кафтдек текис ҳайдаб қўйилган бепоён картада қудратли трактор аюҳаннос кўтариб борона қилаяпти. Қўшни картада эса экипаж аъзолари уюшқоқлик билан ерларга танлаб чигит экишаяпти.

Трактор рулини дадил ушлаган механизаторнинг ҳам, чигит экаётган азаматларнинг ҳам, марза ва увотларни текислаб ерга ер қўшаётган қиз-жувонларнинг ҳам ғайрати жўшиб қайнамоқда. Бунинг боиси йўқ эмас, албатта. Улар обод қишлоқлари, қадрдон колхозлари, туғилган уйлари, ёру биродарларини ташлаб азим Мирзачўлни бой воҳага айлантириш иштиёқида бу ерга келишган. Шундай экан ғайратга-ғайрат қўшиб белни маҳкам боғлаб, енгни дадил шимариб меҳнат қилмасдан бўладими!

Асрлар бўйи нафсиз ётган азим чўлни чекинишга мажбур этаётган бу азаматлар бундан 2-3 йил муқаддам кураш бошлашган эди. Қисқа муддат ичида чўл кўксини плуглар билан тилиб, грейдер ва бульдозерлар билан текислаб минг-минглаб гектар янги ерлар ўзлаштирилди. Бир неча янги совхозлар бунёдга келтирилди. Шу янги хўжаликлар ўтган йили биринчи марта чигит ташлашди. Чўл қийинчиликларини мардонавор енгган пахтакорлар биринчи йилиёқ гектар бошига пландаги 10—12 центнер ўрнига 18—20 центнердан ҳосил кўтаришди.

Илғорлар эришган ютуқлар бундан ҳам юксак. 6-совхознинг Ленин орденли механизатори Ҳ. Қурбонов, Т. Мингбоев, А. Урозов ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадаларининг пахтакорлари ҳар гектар ердан 25 центнерданга яқин «оқ олтин» ҳосили кўтардилар. Бундай ютуқлар шуни кўрсатиб турибдики, Мирзачўлнинг Самарқанд областига қарашли қисмида ҳам «оқ олтин»дан баракали хирмон кўтариш мумкин экан. Лекин хирмон ўз-ўзидан қад кўтармайди. Бунинг учун сабот ва матонат, ғайрат ва шижоат, билим ва ҳунар эгаси бўлмоқ керак. Бу фазилатлар чўлни чекинтираётган азаматларнинг ҳар бирида муҳайёдир.

Етти йилликнинг тўртинчи йилида қўриқ ерларда ташкил этилган янги совхозлар план бўйича 16 минг тонна пахта етиштиришлари керак эди. Қўриқ азаматлари КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми қарорларини ҳаётга тадбиқ этиш борасида самарали меҳнат қилишни назарда тутиб, бу чегарани бениҳоя кенгайтирдилар. Улар она-Ватанга 30 минг тонна пахта етказиб бериш юзасидан юксак мажбурият олишган.

Бу улкан мақсадга эришиш йўлида ҳозирга қадар талайгина ютуқларга эришилди. Баҳор тўла шайланган ҳолда кутиб олинди. Чигит экилиши лозим бўлган ҳамма ерларда етарли миқдорда нам тўпланди. Ерни серунум қилиш мақсадида керагича маҳаллий ўғит ташиб чиқарилди.

— Олтин кузда бизнинг ҳузуримизга бир келинг, — дейди уларнинг қайси бири билан суҳбатлашманг, — «оқ олтин» хирмонимизнинг устидан чиқасиз. Бу ғалабага эришиш учун биз ҳозирдан ишни пухта қилаяпмиз. Баҳорнинг ҳар бир кунини олтин каби қадрлаяпмиз.

Самарқанд области пахтачилигининг бундан кейинги тараққиёти асосан Мирзачўл бағридаги ерларни ўзлаштиришга боғлиқ. Мирзачўлнинг Самарқанд областидаги қисми яқин йиллар ичида бениҳоя гуллаб-яшнайди. Мана бу фактга бир назар ташланг. Ҳозирги пайтда Самарқанд областида ҳаммаси бўлиб 270 минг гектар суғориладиган ер бор. Яқин йиллар ичида областда 180 минг гектар қўриқ ер очилади. Кўрдингизми, янги очиладиган ерлар бир неча йиллардан бери мавжуд бўлган ерларнинг ярмидан ҳам кўп бўлади! Ҳа, чўл йил сайин чекиниб ўз бағрини инсонга очиб бермоқда.

А. МУХТОРОВ,
Зомин райони.

ПАХТАКОРЛАРНИНГ МАДАДКОРЛАРИ

Ўзбекистон трактор йиғув заводи... Бу азм корхонанинг кўпкишилик коллективи ҳам мамлакатимиз пахтакорларининг жонига аро, меҳнатига ва хирмонига барака киритаётган, оғирини енгил қилаётган машинасозлардан. Уларнинг билими ва билак кучи билан айрим деталь ва узеллардан йиғилиб, йўқдан бор қилинаётган машиналар пахтачилигимизни ривожлантириш, «оқ олтин» бойлигимизни кўпайтиришда қўл келаяпти. Бу ерда ишлаб чиқарилаётган тракторлар қайси бир пахтакор колхоз-совхозда йўқ дейсиз? Ғўзани парвариш қилишга мослаштирилган бу агрегатлар бир қанча чет эл мамлакатларига ҳам етказиб берилаётир.

Заводнинг аҳил коллективи партиямиз Марказий Комитетининг март Пленуми қарорларига жавобан қандай ишлаяпти? Ана шу мақсадда корхонаға келдик. Дарвозадан ичкарига киришимиз билан корхона катта ҳовлисининг у бошидан бу бошигача чўзилиб кетган асфальт йўлда саф тортиб турган зангори шассиларни кўрдик. Бу агрегатлар «Ташсельмаш» заводига жўнатиш учун тайёрлаб қўйилган экан. Нарироқда эса яшил либос кийган тракторларни вагонларга ортишяпти. Шу ерда корхона директори Павел Петрович Оттигашевни учратдик. Павел Петрович коллективнинг шу кунлардаги меҳнати ҳақида қуйидагиларни айтди:

— Партиямиз Марказий Комитетининг март Пленуми мамлакатимизда коммунистик мўл-кўлчиликни вужудга келтиришнинг аниқ ва равшан йўл-йўриқларини кўрсатиб берди. Бунинг учун қишлоқ хўжалигига турли хил машина ва агрегатлар етказиб беришни кўпайтириш зарур. Чунки колхоз ва совхозларда меҳнат унумдорлигини ошириш, етиштирилаётган ҳосилнинг таннархини камайтириш, асосан янги техника воситаларини жорий қилишга, механизациялашга боғлиқ. Бу бошқа машинасозлик корхоналари қатори коллективимиз зиммасига ҳам жуда масъулиятли вазифалар юклайди. Буни яхши тушунган ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларимиз шу кунларда ҳар қачонгидан ҳам ғайрат камарини маҳкам боғлашган.

Цехларни айланиб юрар эканмиз, бунга яна бир бор қаноат ҳосил қилдик. Қайси цехга кирманг, завқ-шавққа тўла меҳнатнинг гувоҳи бўласиз, турли касбдаги азамат ишчиларнинг зўр ғайрат билан меҳнат қилаётганлигини кўрасиз. Ҳар бир ишчининг коллектив олдида турган вазифаларнинг бекаму-кўст бажарилишига ҳисса қўшиш учун астойдил интилаётганлиги шундоқ ҳам сезилиб турибди. Шасси йиғиладиган цехда меҳнат авжига чиққан. Деярлик юз метрга чўзилиб кетган, ёруғ ва ёғ тушса ялагудек бу цехдаги станок ва агрегатлар бир зум ҳам тинмай ишламоқда, уларнинг товушлари ҳаммаёқни тутиб кетган. Ишчиларнинг қўли-қўлига тегмайди. Улар икки-уч кишидан бўлишиб, шасси йиғишнинг турли операцияларини эпчиллик билан бажаришмоқда. Бир жойда рама ўрнатишса, иккинчи жойда моторни қўйишар, учинчи жойда эса орқа мостни мустаҳкамлашарди. Улар шу қадар чаққон ишлашардики, беихтиёр кишининг ҳаваси келарди. Бу ерда ёш мастер Абдураҳмон Юсупов бошчилигидаги смена меҳнат қилаётган экан. Мастер бундан бир йил муқаддам техникумни битириб, ана шу даргоҳга келган ишбилармон техниклардан. У сменага моҳирлик билан раҳбарлик қилади. Шу сабабли ҳам барча ишчилар унумли ишлашмоқда, нормадаги 8 та ўрнига 10-13 талаб шасси йиғишга улгурмоқдалар.

— Цехимиз коллективи ҳам чакки ишламаяпти, — дейди мастер А. Юсупов, — ўтган икки ой мобайнида 1000 дан ортиқ шасси ишлаб чиқарди. Ҳозир ҳар суткада 24 та ва ундан ҳам ошириб машина йиғмоқдамиз. Бу ўтган йилдаги суткалик кўрсаткичга нисбатан икки баравар кўпдир...

Трактор-йиғув цехи коллективининг иши ҳам мақтовга сазовор. Бир тан-бир жон бўлиб меҳнат қилаётган йиғувчилар топшириқларни бажаришда юксак кўрсаткичларга эришмоқдалар. Пахтакорларга мумкин қадар кўпроқ трактор етказиб беришга астойдил интилаётган цех коллективи бир суткада 34 та ўрнига 45 тагача етказиб машина йиғмоқда. Бунга катта улуш қўшаётган машъаллар кўп. Алексей Фокин, Содир Нуриддинов, Виктор Авдеев ўртоқлар сингари коммунистик меҳнат зарбдорлари, Николай Михайлович Баранних раҳбарлигидаги смена коллективи шулар жумласидандир.

...Ўзиюрар шассини қайси бир деҳқон орзу қилмайди дейсиз. Бундай агрегат пахтакорларимизга жуда қўл келади, чунки ундан турли хил қишлоқ хўжалиги ишларини бажаришда фойдаланиш мумкин. Корхона коллективи ана шундай шассининг дастлабки нусхаларини ҳам тайёрлади. Булар синаб кўрилмоқда. Келаси йилдан эса бундай машиналар кўплаб ишлаб чиқарила бошланади. Бундан ташқари анча қувватли «Т-37 Х» маркали тракторларни йиғиш ҳам йўлга қўйилмоқда. Йил бошидан бери бундай тракторларнинг 200 га яқини ишлаб чиқарилди ва пахтакорларга жўнатилди.

Пахтакорлар мададкорлари етти йилликнинг тўртинчи йили планини муддатидан илгари бажариш юзасидан оширилган мажбурият олишган. Машинасозлар 6100 шасси, 9000 га яқин трактор ишлаб чиқариш бўйича йиллик топшириқни 29 декабргача бажариш, қўшимча равишда 75 та шасси ва ўнлаб трактор ишлаб чиқаришга аҳд қилганлар. Улар албатта ўз аҳдларининг устидан чиқишади.

М. МИРҲАМИДОВ.

(Газетамизнинг бу сони «Ленин йўли» ва «Тошкент ҳақиқати» газета редакцияларининг ходимлари ҳамкорлигида тайёрланган).

В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети геология факультетининг V курс студенти ўртоқ С. Валейшо шу кунларда диплом иши устида қизғин тайёргарлик кўрмоқда. Суратда: дипломант лойнинг минерал-геохимик составини текшираётир.

А. Абалян фотоси.

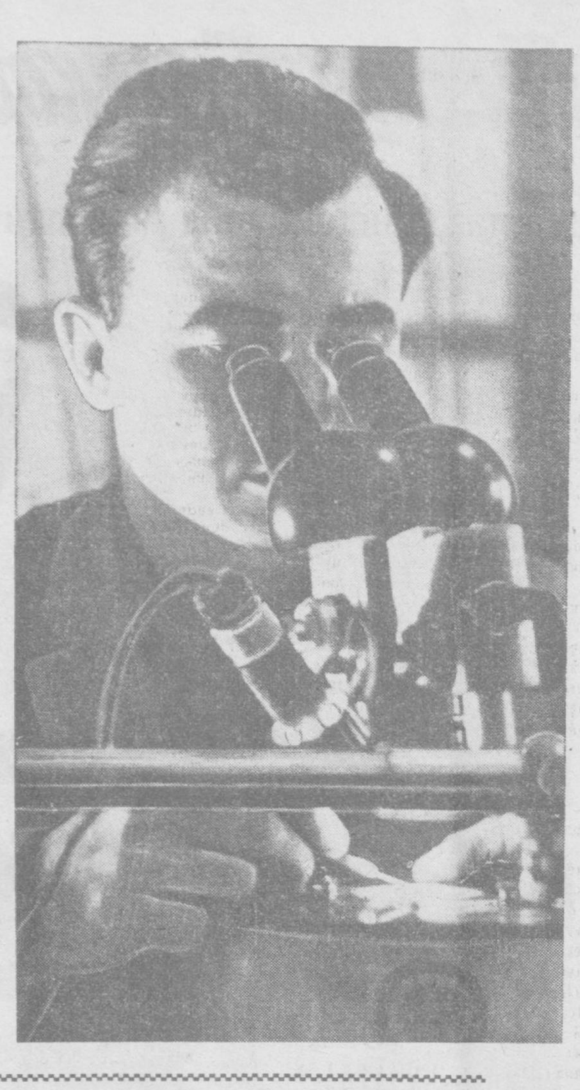

БИРЛАШГАН „ТЕЗ ЁРДАМ“ СТАНЦИЯСИ

Маълумки, Тошкент шаҳрида аҳолига куни-тун медицина ёрдами кўрсатиб турувчи «тез ёрдам» ва зудлик билан ёрдам кўрсатадиган станциялар ишлаб турар эди. Шаҳардаги поликлиникалар ҳузурида 40 та ёрдамчи пунктига эга бўлган зудлик билан ёрдам кўрсатадиган станцияси эса хонадонларга бориб хизмат кўрсатарди.

Бу маълум даражада аҳолига қийинчилик туғдирарди. Чунки бемор «тез ёрдам» станциясигами, поликлиникагами, қайси бирига телефон қилишни билмай иккиланиб қоларди. Бундан ташқари поликлиникалардаги пунктларда биттагина санитарний машина ва биргина врач бўлгани учун у бошқа бирор беморнинг уйига кетиб қолган пайтда пунктга яна икки-уч жойдан таклиф тушиб қолар эди. Бу эса врач учун ҳам, бемор учун ҳам қийинчиликлар туғдирарди.

Шунинг учун ҳам аҳолига медицина хизматини янада яхшилаш мақсадида Тошкент шаҳар соғлиқни сақлаш бўлимининг қарорига мувофиқ шу йил 1 апрелдан бошлаб поликлиникалардаги «тез ёрдам» пунктлари беркитилиб унинг ўрнига шаҳарда ягона бирлашган «тез ёрдам» кўрсатадиган станция ишга тушади. Бу станциянинг шаҳардаги ҳамма районлар ҳузурида 8 та ёрдамчи станцияси ташкил этилган.

«Тез ёрдам» санитария машинасини қуйидаги ҳолларда чақириш мумкин:

кўча ҳаракатида содир бўлган турли фалокатлар, тўсатдан бетоб бўлиб қолинган пайтларда, ҳомиладор аёллар учун, участка врачининг йўлланмасига мувофиқ касалхоналарга беморларни элтиш зарур бўлиб қолганда, кўричак, ошқозон-ичак касалликларининг қаттиқ оғриқ тутиб қолган пайтда ва бошқа шунга ўхшаш дарҳол медицина ёрдами кўрсатиш зарур бўлган беморлар учун шаҳар «тез ёрдам» станциясига телефон қилиш ва санитарний машинани чақиртириш керак.

«Тез ёрдам» станцияси катталар учун ҳам, болалар учун ҳам баравар хизмат қилади. Станцияда справкалар бюроси ишлаб туради. Унинг телефон номери 33944. Бу номер орқали беморнинг қайси касалхонага ўрнаштирилганлигини сўраб олиш мумкин.

А. МИРТОЛИПОВ,
шаҳар бирлашган «тез ёрдам» станциясининг бош врачи.

ШАХМАТ

Мусобақа якунланди

Республика биринчилиги учун ўтказилган финал мусобақаларининг охирги ўн еттинчи тури пешқадамлар группасини узил-кесил аниқлаб берди.

Туманов билан Грушевский партияси осойишта давом этиб, Грушевскийнинг ғалабаси билан якунланди. Тошкент область чемпиони мастерликка кандидат Надеждин Андижон область чемпиони Э. Каримовни мағлубиятга учратди. Андижоннинг иккинчи вакили Абдуманноб Каримов ажойиб услубда ўйнаб, турнир пешқадамларидан бири Малиничевни ютди. Ҳасидовский М. Кимга, Шиварев Аъзомовга ва Перевозников Лазаревга ютқазди. Простаков билан Токарев, Раньков билан Шомаҳмудов ва Шахзода билан Николаев учрашувлари дуранг бўлди.

Шундай қилиб, уч ҳафталик кескин спорт курашлари натижасида биринчи ўринни ва республика чемпиони номини СССР спорт мастери Александр Грушевский олди. У 17 имкониятдан 14 очко тўплади.

12,5 очко билан иккинчи ўринни мастерликка кандидат Э. Каримов, 12 очко билан учинчи ўринни мастерликка кандидат Е. Надеждин, 11,5 тадан очко билан тўртинчи-бешинчи ўринларни Шахзода ва Малиничевлар эгалладилар. Булар май ойида Ашхободда ўтказиладиган Ўрта Осиё турнирида қатнашадилар.

Биринчи разрядли ёшлардан Малиничев ва Аъзамов бундай мусобақаларда биринчи марта қатнашишларига қарамай, яхши натижага эришиб, етук шахматчиларимиз сафидан ўрин олганликлари шахмат жамоатчилигини қувонтирди.

Биринчи уч ўринни эгаллаган шахматчилар республика физкультура ва спорт ташкилотлари советининг диплом ва жетонлари билан мукофотландилар. Охирги беш турда энг яхши натижага — 5 очко олишга эришган М. Кимга махсус мукофот топширилди.

М. МАҲМУДОВ.

Ли Любовга энг катта мукофот

Мамлакатга донг таратган маккажўхорикор Ли Любовга Бутуниттифоқ халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг энг олий мукофоти — катта Олтин медаль берилди. У етиштирган ва 1961 йили виставкада намойиш қилинган маккажўхори «ўрмонлари» ҳаммани ҳайратда қолдирди.

Ўртоқ Ли Любовь меҳнат қилаётган ва илғор иш методларини ҳамда техникани кенг жорий этаётган Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозига эса виставканинг биринчи пул мукофоти — 10 минг сўм берилди.

Халқаро аҳвол

Ядро қуроли синовлари таъқиқлансин

ЖЕНЕВА, 29 март. (**ТАСС махсус мухбири**). Қуролсизланиш билан шуғулланувчи 18 лар комитетининг ядро қуроли синовларини тўхтатиш билан шуғулланадиган кичик комитетининг мажлисида кеча Совет Иттифоқи вакили С. К. Царапкин сўзга чиқди.

Совет вакили Ғарб давлатларининг ядро қуроли синовларини тўхтатиш масаласида тутган позициясини танқид қилди.

С. К. Царапкин бошқа бир мамлакат ўтказган ядро портлатишларини миллий воситалар билан аниқлаб олиш мумкинлигини кўрсатувчи бир қанча ишонарлик мисолларни келтиргач, бундай деб таъкидлади: Ғарб вакиллари портлатишларни аниқлаш имкониятини берадиган миллий воситалар етарлик эмаслиги ҳақида гапирган вақтларида, ўз даъволари ҳақиқатга тўғри келмаслигини ва асоссиз даъволар эканлигини жуда яхши тушунадилар.

Модомики, АҚШ, деди С. К. Царапкин, миллий контроль воситалари биз учун мақбул эмас, деган даъволарни ҳамон такрорлаб, халқаро контроллик ўрнатишни қаттиқ талаб қилаётган экан, портлатишларни аниқлаш имкониятини берадиган миллий воситалар битимга риоя қилиниши устидан контролни таъминлаб бера олмаслиги туфайли эмас, балки миллий контроль разведка ва жосуслик ишлари олиб бориш учун имкониятлар бермаслиги туфайли АҚШнинг шундай йўл тутаётганлиги эндиликда ҳаммага аён бўлиб қолди. Лекин биз ҳечқачон бунга рози бўлмаймиз, яъни чет эл разведкаларининг иш олиб бориши учун ўз территориямизни очиб қўймаймиз.

Ғарб давлатлари СССР бундай контролга рози бўла олмаслигини олдиндан билатуриб, барибир шундай контроль ўрнатилишини қаттиқ қистамоқдалар, бу билан улар синовларни тўхтатиш тўғрисидаги битимни барбод қилмоқ ҳамда атмосферада ядро синовларини ўтказмоқ учун фақат важ ахтармоқдалар. АҚШ ҳукумати атмосферада ядро синовлари ўтказиш тўғрисида ҳозирдаёқ қарор қабул қилди.

Ғарб давлатлари, дейди С. К. Царапкин, миллий контролни рад этиш ва халқаро контроль ўрнатишни қаттиқ қисташ билан контроль талабларини кўзлаб эмас, балки ўз разведкаси манфаатларини кўзлаб иш тутаётганликлари эндиликда узил-кесил равшан бўлиб қолди.

Шу муносабат билан С. К. Царапкин яна такрорлаб айтдики, Совет Иттифоқи ўз шерикларининг территориясида ана шундай ишлар билан шуғулланишни истамайди, аммо айни вақтда чет эл разведкаларининг иш олиб бориши учун ўз территориясини очиб қўя олмайди. Музокараларни боши берк кўчадан чиқариш ниятида, деди сўнгра С. К. Царапкин, Совет ҳукумати 1961 йил 28 ноябрда янги таклиф киритди, бу таклиф ядро қуроли синовлари проблемасини ҳал қилишга тамомила янгича муносабатда бўлишни кўзда тутади.

Совет Иттифоқи таклиф қилаётган янгича муносабат АҚШ президенти Кеннеди билан Буюк Британия бош министри Макмиллаининг 1961 йил 3 сентябрда Совет Иттифоқи Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрущчев номига юборган хатларида баён қилинган таклифга принцип жиҳатидан ҳам, шунингдек моҳияти эътибори билан ҳам мос бўлиб тушади.

С. К. ЦАРАПКИННИНГ ядро қуроли синовларини тўхтатиш билан шуғулланувчи кичик комитетнинг мажлисида 28 мартда сўзлаган нутқи

<>

Совет Иттифоқи, деди С. К. Царапкин, ядро синовларини тўхтатиш ҳақидаги битимни ихтиёрий суратда имзолагач, ядро давлатлари бу битимни бузмайдилар, балки унга қаттиқ риоя қиладилар, деган фикрга асосланади. Совет Иттифоқи ишнинг моҳиятини худди ана шундай маънода тушунганлиги учун ҳам ҳозир Ғарб давлатлари билан музокаралар олиб бормоқда.

С. К. Царапкин таъкидлаб айтдики, Қўшма Штатлар музокараларни ҳадеб чалкаштириш, чигаллаштириш ва кейинга суриш мақсадидагина ана шу учрашувларда техникага оид ҳар хил мунозаралардан фойдаланиб келди. Қўшма Штатлар ишнинг сиёсий моҳиятини техникага доир самарасиз мунозараларда йўққа чиқариб юборишга ҳамда шу тариқа халқларнинг барча турдаги ядро қуроли синовларини дарҳол таъқиқлаш ҳақидаги талабидан қутулиш, юз ўгиришга очиқдан-очиқ интилди.

Биз реалист одамлармиз, шунинг учун Америка вакилларининг эътиборни чалғитадиган гапларига эмас, фактларга ишонамиз, деди пировардида СССР вакили. Фактлар эса, шундан далолат бермоқдаки, Қўшма Штатлар ядро синовларини тўхтатиш ҳақидаги музокаралардан синовларни қайта бошлаб юбориш йўлидаги ўз тайёргарликларини ва ўтказаётган синовларини ниқоблаш учун пардa сифатидагина фойдаланишга уринмоқда.

АҚШ ва Англия шуни тушуниб олмоқлари керакки, деди сўзининг охирида С. К. Царапкин, уларнинг ҳарбий устунликка эга бўлиб олиш мақсадида ядро қуроли синовлари соҳасида пойгани авж олдириш йўлидаги уринишлари ўзлари кутган натижаларни бермайди. АҚШ ядро қуроли синовларини қайта бошлаб юбориш билан ўз зиммасига зўр бериб қуролланишда янги тағин ҳам хатарлироқ босқич бошлаб юборилиши учун оғир масъулият олмоқда.

Совет Иттифоқи ажал келтирадиган қурол яратиш ва тўплашда Америка Қўшма Штатлари билан мусобақалашиш истагида эмас. Биз чинакам қуролсизланиш ишида куч-ғайратларни бирлаштириб юборишга муваффақ бўлиш истагидамиз. Совет Иттифоқи ана шу мақсадга интилиб, шартномага риоя қилиниши устидан контроль ўрнатмоқ учун портлатишларни аниқловчи миллий воситалардан фойдаланган ҳолда, ядро қуроли синовларини таъқиқлаш ҳақидаги шартномани дарҳол имзолашга тайёрдир.

Масаланинг шу тарзда ҳал қилиниши ҳамма мамлакатларнинг манфаатларига мос бўлиб тушади: бу ҳеч кимга ҳеч қандай ҳарбий афзаллик бериб қўймайди ҳамда давлатларнинг хавфсизлиги манфаатларига путур етказмайди. Умуман ҳозирги шароитда фақат шу асосда бир битимга келиш мумкин. Ғарбдаги шерикларимиз холис ният билан иш кўрсалар кифоя, гап уларга боғлиқ бўлиб қолди.

МОДИБО КЕЙТА СССР ГА КЕЛАДИ

Мали республикасининг давлат бошлиғи ва ҳукумат раиси Модибо Кейта СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг меҳмони сифатида расмий визит билан Совет Иттифоқига келиш ҳақидаги таклифни қабул қилганлиги илгари хабар қилиб ўтилган эди.

Ҳозирги вақтда Мали республикасининг давлат бошлиғи ва ҳукумат раиси Модибо Кейтанинг Совет Иттифоқига визити 1962 йил 15 майдан 25 майгача бўлади, деб келишиб олинди.

ЭҚВАДОР ПРЕЗИДЕНТИНИНГ БАЁНОТИ

ГУАЯКИЛЬ, 29 март. (ТАСС). Эквадор президенти Хулио Аросемена радио орқали нутқ сўзлаб, ўз баёнотида қуйидагиларни таъкидлади: Менинг ҳукуматимга қарши ҳарбий исён уюштирган кишилар армиядаги реакцион доираларнинг вакиллари ва собиқ президент Веласко Ибарранинг тарафдорлари бўлиб, ҳукумат ташқи сиёсатдаги ўз йўлини ўзгартиришни ва, жумладан, Куба билан муносабатларни узишни ундан талаб қилдилар.

Ғарбий Германия денгизчиларининг бебошлиги

БЕЛГРАД, 29 март. (ТАСС). «Политика» газетаси Ғарбий Германия денгизчилари Югославиянинг Риек деган порт шаҳрида ҳаммани ғазаблантирадиган бебошлик қилганликлари ҳақида хабар беради.

Бу воқеа, деб ёзади «Политика» газетаси, 25 мартда содир бўлди. Ғарбий Германиянинг «Гамония» деган савдо кемасининг ичиб маст бўлган уч матроси кемасозлик заводининг инструмент цехига дайдиб кириб, ҳар хил инструментларни ҳовлига чиқариб ташлай бошладилар. Цехда навбатчилик қилаётган электротехник Здравко Руда маст матросларни тийишга уриниб, улардан цехдан чиқиб кетишни илтимос қилди. Улар бунга жавобан Здравко Рудани калтаклай бошладилар. Здравко Руда қаттиқ шикастланди. Жиноятчилар ўз кемасига қочиб бориб, яширинди. Калтак зарбидан ўлар ҳолатга етказилган Здравко Руда шаҳар касалхонасининг хирургия бўлимига элтиб қўйилди.

«Тошкент ҳақиқати» газетасининг
редактори М. ҚОРИЕВ.
«Ленин йўли» газетасининг
редактори Л. ҲАМРОЕВ.

Ҳурматли «Уртўқмоқ»! Октябрь район колхоз бозорини чайқовчилар яна ҳар томондан қуршаб олишди. Уларни тугатиши зарур бўлган масъул кишилар ўзларини билиб-билмасликка олиб юришибди. Ана шуларни ўрганиб, бир шарманда қилсанг.

Бир группа меҳнаткашлар.

БОЗОРДАГИ „УЧАР“ЛАР

«АЙТГАНИМГА СОТАМАН»

Шу кеча-кундузда, шикоятда айтилганидек, гурунч бозорини олибсотарлар ўзлариники қилиб олишибди. Нархи-наво ҳам, тартиб-интизом ҳам ўшаларнинг ихтиёрида. Эрталаб чайқовчилар ўзаро келишиб оладилар.

— Хўш? — дейди Янгийўл районининг Ленин номли колхозидан келган олибсотар Ли О Гин.

— Деҳқонлар камроқ кўринади — секингина шипшитиб қўяди қўйиликлик Когай Аливтина.

— Демак килоси бир сўмдан,— дейди чайқовчиларнинг бошлиғи ҳисобланган Ким Алексей.

— Йўқ — дея эътироз билдиради бўкалик чайқовчи Ли Петр, — бир сўм ўн тийиндан сотамиз.

Ана шундан сўнг тим тагига кўрпа-тўшак қилиб ётиб олган бу бекорчилар, айтганимга сотаман, деб туриб оладилар. Агар нарх кўтарилмаса, кўтарилишини кутиб, гурунчларини беркитиб, безрайиб тураверадилар. Кошки гурунчлари бундай бир рисоладаги гурунчлардан бўлса: бирови нам тортиб қолган, бошқасига тиш ювадиган порошок қўшиб, оппоқ оқартириб чиқишган. Бу гурунчларни қаерда етиштирдингиз, деб сўрасангиз:

— Далада — дейишади умумий хор бўлиб.

— Лекин сизлар дала юзини кўрмагансизлар-ку, — дея эътироз билдирамиз. — Умрларинг шу ерда ўтади-ку.

Олиб-сотарлар елкаларини қисиб қўяқолишади.

ҲУЖЖАТЛИ ЧАЙҚОВЧИЛАР

Ҳатто, сут-қатиқ бозорида ҳам бир қучоқ ҳужжат кўтариб олган чайқовчига дуч келасиз.

— Неча сигирингиз бор? — секингина сўраймиз Калинин районининг Ленин номли колхозидан ҳужжат уюштириб олган Мақсуда Қодирбвадан.

— Битта...

— Бу ерда кун бўйи сут-қатиқ сотасизку?

— Сигирим серсут-да!

Маълум бўлишича, бу жувон учига чиққан чайқовчи экан. Яъни деҳқондан сут-қатиқни арзон-гаров олиб, чаканалаб сотиб кун ўтказаркан. Нарироқда укроп, кашнич сингарилар билан савдо қилувчи Мастура Раҳматуллаева ўтирибди. Бу хоним ҳам Қодировага ўхшаб ёш, навқирон, билагида кучи бор аёллардан. Лекин кун бўйи қўшнининг мўрисини пойлаган домлаларга ўхшаб, бировларнинг чўнтагини пойлайди.

— Ишласангиз бўлмайдими? — деб сўраймиз ундан.

— Ишлаб ўтирибман-ку, — деб зарда ҳам қилади Мастура.

Бунга ўхшаш чайқовчиларга шафқатсиз бўлайлик!

«ПАТТАЧИДАН ДОД»

Мева бозорида янги кун деҳқонлар билан паттачиларнинг даҳанаки жангги билан бошланар экан. Масалан, деҳқон 30 килограмм майиз келтирди дейлик.

— 1 сўм 50 тийин чўзинг! — дейди паттачи худди эски қарзини ундириб олаётгандай дўқ уриб.

— Йўғ-эй, — дейди деҳқон чўчиб, — ҳеч бўлмаса 50 тийин олинг.

— Гапни кўпайтирма, пулни чўз!

— Инсоф деган нарса борми? — Бўғилиб дейди деҳқон.

— Бир сўму 40 тийин, ками йўқ, — узил-кесил қилиб дейди паттачи. — Ғинг десанг бозордан чиқариб юбораман! Паттачи деҳқондан айтганини ундириб олади-да «биров сўраса, 80 тийин бердим дегин» деб шунга лойиқ чек бериб кетади.

— Сизлар шикоят текшираяпсизларми? — деб сўради Ислом Ҳайитов, — менда ҳам икки оғиз арз бор. Ўзим Душанбанинг Ленин районидан келганман. Колхозчиман. Бир ярим қоп туршак келтирувдим, бир сўм 80 тийинни юлиб олишди, 80 тийинлик чек беришди, холос, мана чеки.

Исфаралик Усмон Жалиловдан 120 килограмм туршак учун биринчи куни 4 сўм олиб, қўлига 80 тийинлик патта берганлар. Яна уч кунгача 2 сўмдан олиб турганлар. Пиёз бозорида ҳам аҳвол ана шундай. Фарғона область Киров районидаги Рафқон қишлоқ Советидан келган деҳқонлардан 3-4 сўмдан олишиб, қўлларига № 15407, 0054, №15407, 0019 сингари 80 тийинлик патталарни бериб кетганлар.

— Паттачиларни тартибга чақириб қўйсангиз бўлмайдими? — сўрадик бозор директоридан.

— Қўрқаман!

— Қўрқаман?

— Ҳа, қўрқаман — деб тушунтирди Солиҳ Қосимов, — Ўтган йили контролёр Назаров деҳқонлардан бир-икки сўмдан пул олиб, 417 кишига бир тийинликдан чек қирққанда қўлга туширдик, ишдан ҳайдадик. Мана ҳозир ҳаммаёққа танда қўйиб арзабозлик қилиб юрибди.

Директор шундай дегандан кейин қолганини ўзингиз билиб олаверасиз, ҳурматли газетхон.

ГАПНИНГ ХУЛОСАСИ

Бозорнинг шундайгина биқинига милиция участкаси жойлашган. Участка бошлиғи Абдуҳакимовнинг айтишича, чайқовчиларни тугатишда жуда катта ишлар қилинган.

— Демак, биронта ҳам хусусий нонпуруш қолмапти-да?

— Ҳа, бозор территориясида қолмади.

— Гўштпурушларчи?

— Уларни ҳам қувиб чиқардик.

Кўриниб турибдики, милиция бўлими текинхўрларни чинакамига тугатиш ўрнига уларни бозордан нароққа суриб чиқариш билан шуғулланган. Бу ҳам хўжакўрсинга. Чунки, ишга астойдил киришилганда, бозорга текинхўрлар бунчалик ин қурмаган бўлар эдилар.

Э. СИДДИҚОВ, М. АЛИЕВ, М. УСТАБОБОЕВ, Т. ХУДОЙБЕРДИЕВ.

Акмал ПУЛАТ.

„БИР ГАП БЎЛАР КЕТАРДА“

«Мирзачўл» совхозида техника ремонти билан ҳеч ким қизиқмаяпти. Совхоз раҳбарларининг бепарволиги натижасида энг муҳим иш ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Бу совхозда ҳозир ҳам ремонтсиз ётган агрегатларни кўрасиз. Ремонт қилинганлари эса ишга ярамайди. Масалан, яқиндагина капитал ремонтдан чиқарилган «ДТ-54» трактори фойдаланиш учун топширилган эди. Ундан икки кун ҳам фойдаланилмади. Сифатсиз ремонт қилинганлиги учун ишдан чиқди. Бу трактор қайта капитал ремонтга топширилди.

Совхоз раҳбарлари: ҳали вақт эрта бир гап бўлиб кетарда қабилида иш қилмоқдалар.

Совхоз раҳбарлари халқ олдида юзимиз ёруғ бўлсин, десалар йўл қўйиб келинган камчиликлардан тўғри хулоса чиқариб, ўз ишларида кескин бурилиш ясашлари керак.

Мухбир хабаридан.

Доим қўлида сози
Баланд экан парвози
Дедим: аҳволинг қалай?
Экишга бўлдингми шай?
Деди: шошиш не даркор
Бир гап бўлар кетарда.

Бу йил ҳам бўлма абгор,
Сени кутмайди баҳор

Дедим: отинг қамчила,
Ҳали ишларинг чала
Деди: шошиш не даркор
Бир гап бўлар кетарда.

Ариқ, зовур чопиқсиз,
Вақтинг ўтмоқда эссиз,
Дедим: тез чиқ далага,
Ўзинг олмай панага.
Деди: шошиш не даркор
Бир гап бўлар кетарда.

Ўғитлар ташилмаган,
Трактор шайланмаган.
Дедим: ялланг таралла
Маншатинг бaралла.
Деди: шошиш не даркор
Бир гап бўлар кетарда.

Сўзда жўхори дейсан,
Чорвани ёри дейсан,
Дедим: амалда қани?
Ким бажарар ваъдани?
Деди: шошиш не даркор
Бир гап бўлар кетарда.

Давом этса бу аҳвол
Етар ўзинга завол
Дедим: сен ҳам илғор бўл
Ҳосилларинг бўлсин мўл
Деди: шошиш не даркор
Бир гап бўлар-кетарда.

Телевизор

31 МАРТДА

Ўзбек тилида: 12.00 — **Сенинг дўстларинг** номли кинофильм (болалар учун), 18.00 — **Комсомолдан ўрнак ол!** (ўқувчилар учун), 18.30 — **Телевизион янгиликлар**, 18.45 — **Ўзбекистон Комсомоли XVII съезди делегатларининг талабларига мувофиқ концерт**, 19.35 — **Мамлакатда биринчи** (телеочерк).

Рус тилида: 19.45 — **Телевизион янгиликлар**, 20.00 — **Чет эл кинохроникаси**, 20.10 — **Янгиобод шаҳри маданият уйи бадиий ҳаваскорларининг концерти**, 20.40— **«Даъват»** номли ҳинд киноповестининг биринчи серияси, 21.55 — **Дўстларимиз юборган совғалар циклидан эшиттириш.**

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 31/III да эрталаб **Оққуш кўли**, кечқурун **Дилором**, 1/IV — да эрталаб **Этик кийган мушук**, кечқурун **Маскарад**.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 31/III да **Ревизор**, 1/IV да **Хўжайин**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 31/III ва 1/IV эрталаб **Тошболта ошиқ**, кечқурун янги спектакль **Уч баҳодир**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Йўлбарслар»** аттракциони. Ўргатувчи — РСФСР да хизмат кўрсатган артист **Маргарита Назарова**. Бугун уч марта томоша кўрсатилади: кундуз соат 12,3 ва кеч 7 яримда.

Кино

Сентябрдаги севги — «ВАТАН» (кундуз ва кечқурун).

Бир йилнинг тўққиз куни — «МИР», «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (кундуз 1, 3, кеч 5, 7 ва 9 да).

Муз устидаги кишилар — НАВОИЙ номли (кундуз соат 3-20 минут, кеч 6-50 минут, 8 ярим ва 10 да), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Энг кичик дайди — «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Райком секретари — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 11-40 минут, кундуз 1 ярим ва кеч 5 да).

1. **Калит**, 2. **Шайтонча** — «ВАТАН» (эрталаб соат 9-40 минутда).

Тонгги шудринг — «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб соат 10 да).

5 АПРЕЛДА

Сирдарё районида Тошкент область омонат кассаларида сақланаётган ютуқ жамғармаларининг навбатдаги

39-ЮТУҚ ТИРАЖИ БЎЛАДИ

Тиражда ютуқ жамғармаларининг ҳар мингтасига 25 та ютуқ ўйналади. Шу жумладан: шу йил омонат кассаларида сақланаётган жамғармаларнинг ўртача қолган қисми бўйича битта ютуқ 200, иккита ютуқ 100, иккита ютуқ 50, йигирмата ютуқ 25 процент юзасидан бўлади.

Омонат кассаларидаги ютуқ жамғармалари счётига пул қўйингиз!

Тошкент область давлат омонат кассалари ва давлат кредити бошқармаси.

11 апрель кундуз соат 2 да: Ўзбекистон Фанлар академияси ижтимоий фанлар бўлимининг иқтисод бўйича Бирлашган советининг мажлисида

Қ. Ризаев

Иқтисод фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун «Қорақалпоғистон колхозлари бўлинмас фондларининг ўсиши ва уларнинг колхоз мулки ривожланишидаги аҳамияти (1953-1960 йиллар)» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИ

«УЗБЕКЭНЕРГО»НИНГ ЭНЕРГОСБИТИ

Электр қувватидан барча фойдаланувчилардан уйлар, ҳовлилар, магазинлар, муассасалар, кўчалар, шунингдек

БИНО ИЧИДАГИ

электр лампаларини

ТОНГ ОТИШИ

БИЛАН

ЎЧИРИШЛАРИНИ

СЎРАЙДИ

ТАШҚАРИДАГИ

ЭЛЕКТР ЛАМПАЛАРИНИ

сутканинг ёруғ соатларида ёқиб қўйиш электр қуввати беришни огоҳлантиришсиз тўхтатиб қўйишга олиб келади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»
(**«Ташкентская правда»**) — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг адрес
Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Партия турмуши бўлими — 26232. Пропаганда ва совет қурилиши бўлими — 28761. Қишлоқ хўжалик ва маҳаллий ахборот бўлими — 29040. Адабиёт ва санъат, маданият, саноат ва транспорт бўлимлари — 33786, Секретариат — 34808, 31936. Хатлар бўлими — 34048. Илғор тажрибаларни пропаганда қилиш штатсиз бўлими — 25888. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 26334, 33262, 30249, 30250, 30253.

Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси.

Р. 02121. Нашр. Г. — 1561.